Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 217 (8957). ● 1986 йил 16 ноябрь ● якшанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

14 ноябрь куни КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган Кенгашда саноат министрликларининг бирлашмалари ва корхоналарида маҳсулотни давлат қабул қилишини жорий этиш масалалари муҳокама қилинди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари В. И. Воротников, Л. Н. Зайков, Н. И. Рижков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар В. И. Долгих, Н. В. Тализин, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари А. П. Бирюкова, В. П. Никонов, Г. П. Разумовский, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Ю. П. Баталин, Г. Г. Ведерников, Л. А. Воронин, В. К. Гусев, Ю. Д. Маслюков, И. С. Силаев иштирок этдилар.

Кенгашда ўртоқ М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Ўртоқ М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

Ўртоқлар! Марказий Комитет Сиёсий бюроси саноат министрликлари корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулини жорий этиш тўғрисида партия ва ҳукумат қабул қилган қарорни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган амалий вазифаларни муҳокама қилиш учун КПСС Марказий Комитетида ушбу кенгашни чақиришни зарур, деб топди.

Биз иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар партия комитетлари секретарларини, марказий органлар, министрликлар, бирлашмалар, корхоналар раҳбарларини, мутахассисларни, олимларни, техника контроли хизмати ва давлат қабули ходимларини таклиф этдик.

Баъзиларингизга сизларни муҳим ишдан қолдиргандек, кенгашнинг кун тартиби унчалик муҳим эмасдек, ёки баъзан бизнинг айтишимизча, доимий мавзудек туюлиши мумкин. Кимки шундай мулоҳаза билан келган бўлса, мен кенгаш бошланмасдан олдин ўз фикридан қайтишини илтимос қилардим, чунки бундай деб ўйлаш янглишишдир.

Моҳият жиҳатидан гап жуда катта социал-иқтисодий аҳамиятга молик масала тўғрисида бормоқда, чунки экономика ҳамма тармоқларининг иш якуни маҳсулот сифатида мужассамлашади. Гап халқ хўжалигига қандай маҳсулот жўнатилаётганлиги ва унинг техник даражасини нималар белгилаб бераётганлиги, инсоннинг турмуш маиший шароитларини нималар белгилаб бераётганлиги ва унинг эҳтиёжларини нималар қондираётганлиги тўғрисидадир. Одамларнинг кайфияти ҳам, уларнинг мамлакатимизда юз бераётган барча жараёнларга муносабати ҳам ана шуларга боғлиқ.

Бозорнинг юксак техникавий даражадаги буюмлар ва сифатли истеъмол товарлари билан тўлдирилиши — бу тўлақонли, юксалиб бораётган экономиканинг асосий белгисидир ва аксинча, сифатнинг пастлиги, виждонан қилинмаган ёмон иш — бу ҳам ижтимоий меҳнатни, ҳам моддий техника ресурсларини ва умуман бизнинг бутун миллий бойлигимизни энг хавфли равишда совуриб юборишдир. Лекин умуман олганда ўртоқлар, бизда кўп ҳолларда товар бозори ҳозирдаёқ тўлдирилаяпти, оптимумга яқинлашмоқда. Ишлаб чиқариш қачонлардир ишлаб чиқариладиган, қандайдир нарсалар харид қилинмай қоладиган вазиятга бориб тақалмаслиги учун ана шу иш янада жўшқинроқ бориши лозим. Ҳозирнинг ўзидаёқ ана шундай белгилар намоён бўлмоқда, кўпгина товарлар тўпланиб қоляпти, уларни сотиб олишмаяпти. Кишиларга янги истеъмол сифатларига эга бўлган янги товарларни таклиф этиш лозим, ана шунда улар товарларни харид қилишади, унга баҳо беришади ва миннатдор бўлишади.

Ҳозирги кунда бизнинг халқ истеъмоли товарларимиз структурасини олиб кўрадиган бўлсак, у ҳолда кўпгина позициялар жиҳатидан биз ғарбдан ҳатто ўзиб кетганмиз ва рационал нормаларга яқинлашиб қолганмиз. Шу билан бир вақтда кўпгина буюмлар мунтазам етишмаётганлигини сезиб турибмиз. Ана шу товарлар агар ички бозорда «Европадаги қайси бир ғарб мамлакатида ясалган» маркаси билан чиқариладиган бўлса, уларни талашиб сотиб олишади. Қандайдир англашилмовчилик юз бермоқда. Нима учун шундай бўляпти? Чунки товарларимизнинг кўпчилиги рақобат қилишга қодир эмас. Айни пайтда бизнинг яхшигина буюмларимизга ғарбнинг ёрлиқларини ёпиштириб қўйишса, бу буюмлар жуда тез сотилиб кетилади. Биз буларни биламиз.

Сифатни ошириш ишимиз қандай борса бутун халқ хўжалигимизда ҳам иш шундай боради. Умуман масалани мана шу тарзда қўйиш лозим.

Агар биз ҳамма маҳсулотлар ва товарларни сифатли қилиб ишлаб чиқарганимизда эди, у ҳолда кўпгина позициялар бўйича масала миқдор жиҳатидан ҳам ҳал этилган бўларди. Халқ хўжалигимизни, ички бозоримизни қондириш ғоят зарур. Биз экономикамизнинг мана шу йўналишида қудратли, чуқур силжиш қила олмас эканмиз, планларимизнинг бажарилишини, олдимизга қўйилган мақсадларга эришишни таъминлай олмаймиз, жамиятимизда, халқимизда куртак ёзган умидларни йўққа чиқариб қўямиз.

Мен ўз сафарларимда ва суҳбатларимда: Марказий Комитет ва Ҳукумат жадаллаштириш вазифасини қўймоқда, лекин жадаллаштиришни сифат билан қўшиб олиб бориш мумкинми?—деган мулоҳазаларга дуч келганман.

Ўртоқлар! Жадаллаштириш фақат юқори сифат орқали, меҳнатни тежайдиган, ресурсларни тежайдиган технологияларни жорий этишни таъминловчи катта ишлаб чиқариш имкониятларига эга бўлган энг яхши маҳсулот орқали бориши керак ва ҳоказо. Фақат сифат орқали бориши лозим. Жадаллаштириш сифат билан чамбарчас боғлиқдир. Бошқача ўйлайдиган киши эса жадаллаштириш нималигини умуман шу вақтга қадар ҳам тушунмайди. У тезроқ ишла, тезроқ бўл, кўпроқ ясайвер, деб ўйлайди. Шу аҳволда бундай маҳсулотлар умуман халқ хўжалигига ва халққа керакми — бу ҳақда ўйлаб ҳам кўрмайди. Бундай ёндашув — жадаллаштириш эмас. Бу — ҳозирги замон нуқтаи назаридан қараганда тош асридир.

Жадаллаштириш энг аввало техника тараққиёти орқали, янги техника ва технологияга ўтиш орқали, инсон омилини активлаштириш орқали ўтади. Энг муҳими — сифат ва яна сифат!

Кимгадир оддий, доимий иш бўлиб туюлган проблеманинг қиймати аслида ана шундай. Сифат масаласини ҳаётнинг ўзи кун тартибига қўйди. Қайта қуришнинг марказига ўткир, ғоят ўткир қилиб қўйди.

Бу позиция бизда аниқ, равшан ва муайян таърифлаб берилган. Ўртоқлар, мен шуни айтмоқчиманки реал воситалар сизларнинг қўлингизда, тармоқларнинг, партия ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг вакиллари бўлмиш шу ерда ҳозир бўлганларнинг қўлидадир, айни мана шу воситалар ёрдамида улкан ишнинг муваффақияти таъминланиши керак. Бугунги муҳокамани мана шуларнинг ҳаммасини тўла англаб етган ҳолда ўтказиш лозим. Бу ерда бир-биримизни кўндиришга уринмай, ўз ишларимиз ҳақида ҳисобот бериш билан шуғулланмай, нима қилинаётганлиги ва нималар қилиш кераклиги, нималар қўлдан бой берилганлиги, нималарга эътибор бериш зарурлиги ҳақида мулоҳазалар билан ўртоқлашиш керак.

Ўртоқлар, уч кундан сўнг СССР Олий Советининг сессияси ўз ишини бошлайди, сессия беш йилликнинг иккинчи йили учун СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планини қабул қилади. Бу ерда ҳозир бўлган кўпгина секретарлар, Олий Совет депутатлари ана шу план кўрсаткичлари билан ҳозироқ танишдилар. Сиз билан биз аллақачон белгилаб олганимиздек, ҳозирги беш йиллик ўн беш йиллик программамизда алоҳида ўрин, ҳал қилувчи ўрин тутади. Шу беш йилликда биз асосий замин яратамиз. Биз экономикада, бошқариш соҳасида қандай замин яратсак, мамлакатимизда сиёсий жараён жўшқинлиги нуқтаи назаридан, социал сиёсат нуқтаи назаридан қандай замин яратсак, партия ишининг янги методларини ўзлаштириш, кадрларимиз нуқтаи назаридан қандай замин яратсак, — буларнинг ҳаммаси бизнинг келгуси ўн беш йиллик ишимиз натижаларида намоён бўлади.

Шу сабабли ҳозирги беш йиллик — оғир, мураккаб беш йилликдир, аммо энг қизиқарли беш йилликдир. Биз ишимиз жўшқинлигини ошириб, асосий иқтисодий вазифалар узвий бирликда ҳал этилишига эришишга мажбурмиз. Иккинчи йилнинг плани айни худди шундай тузилган — тараққиёт суръатларини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ва технологияни тубдан янгилаш, халқ учун тобора юксак техникавий даражадаги ва сифатли саноат буюмлари ҳамда товарларини ишлаб чиқаришни таъминлаш кўзда тутилган. Беш йиллик иккинчи йили планининг асосий таркибий элементлари, философияси ана шундай.

Сиз билан биз сифатни ошириш ишларини бошлаб юборганмиз. Шу муносабат билан Марказий Комитетнинг барча партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, барча меҳнаткашларга «Маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш тўғрисида»ги мактубини, ҳамма нарса ўз номи билан аталган анча ошкора партия ҳужжатини эслатиб ўтмоқчиман. Биз ана шу мактуб юзасидан иш бошлаб юборганмиз ва бу ишлар ўз самараларини бера бошлади. Марказий Комитетнинг маҳсулотнинг юксак сифатини таъминлаш сари кескин бурилишга даъвати тушуниб кутиб олинди.

Мен ҳозир ишга чинакамига киришиб, қисқа муддатда илгари халқ хўжалиги ҳам, ички бозор ҳам, айниқса экспорт қабул қилмаган маҳсулотларни бугунги кунда жон деб харид қилинишига эришган ўнлаб корхоналарни санаб ўтишим мумкин, демак, ўртоқлар, биз ишлай оламиз, қўлимиздан келади.

Шунга қарамай, ишларимиз кўнгилдагидек бораётгани йўқ. Талаб қилинаётган кўламларда амалга оширилаётгани йўқ. Сизларнинг ўзларингиз, ҳам марказдаги, ҳам жойлардаги раҳбарлар биласизлар: Марказий Комитетнинг тазйиқи билан ишлаган бўлдик, гаплашиб олдик, Марказий Комитет мактубини муҳокама қилдик, нималардир бошланди, лекин бу иш ҳали чинакамига авж олдириб юборилгани йўқ.

Эртага ёки индинга машинасозлик ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг юз проценти жаҳондаги даражага мос бўлади, деган содда фикрдан мен умуман узоқдаман. Ахир бунинг учун кўп нарсани ўзгартириш, ҳамма нарсани қайтадан ўйлаб кўриш, маҳсулот сифатини излаш йўналишларини аниқлашдан бошлаш, уларни жаҳондаги даражага қиёслаш, конструкциялаш, сўнгра корхоналарга жойлаштириш, техникани, технологияни қайта қуриш, кадрларни бу ишга жалб этиш — буларнинг ҳаммаси кўп куч-ғайрат ва вақт сарфлашни талаб қилади, албатта. Лекин мен иш жуда секинлик билан бормоқда, деганимда бу фикримни рад этиб бўлмайди. Бу иш қийин, ҳам техникани, ҳам меҳнатни ташкил этишни, материалларни, комплектловчи буюмларни, кадрларнинг билимдонлигини, — ҳамма нарсани ўз ичига оладиган ишдир, албатта. Бу, айтиш мумкинки, ишлаб чиқаришимизнинг гултожи бўлиши керак бўлган ўша энг пировард маҳсулотдир. Шу сабабли мен яна бир бор айтмоқчиман: силжиш бошланди, бу ишда ижобий ўзгаришлар юз бермоқда, лекин бизга зарур бўлган миқёсда ўзгаришлар бўлаётгани йўқ.

Яна бир нарса ҳақида гапирмоқчиман: бу ҳақда мен XXVII съездда гапирган эдим ва ана шу қисмни қанча узоқ ўйлаб тузганлигимиз эсимда. Биз халқ хўжалигида прогрессив, сифатли маҳсулот бераётган кишилар ҳам, умуман тушуниб бўлмайдиган нарсаларни ишлаб чиқараётган кишилар ҳам нормал яшаётган вазиятни қачонгача сақлаб турамиз. Улар хотиржам яшаяпти, бунинг устига ҳатто брак маҳсулот ишлаб чиқарувчи енгил ҳаёт кечирмоқда, чунки техника модернизация қилинмаяпти, унинг куч-ғайрат сарфлашига ҳожат йўқ. Ақлини, асаб системаларини ишга солишга ҳожат йўқ. Яроқсиз ёки сифатсиз маҳсулот учун унга иш ҳақи, мукофот беришяпти.

Агар ҳозир кўпларга: ўз маҳсулотингизни 100 процент ташқи бозорга етказиб берасиз ва қанча пул ишласангиз — ҳаммаси ўзингизники, ўз ихтиёрингизда, дейдиган бўлсак, уларнинг ҳаммаси юз процент оч-яланғоч бўлиб қолишади, чунки уларнинг сифатсиз маҳсулоти ҳеч кимга керак эмас. Ўртоқлар, бундай ишлаб бўлмайди, ахир.

Қайта қуриш шароитида сифат масалаларига марказий ўрин ажратиш лозим. Сифатни яхшилаш соҳасида ишнинг ҳамма йўналишларида янада қатъийроқ чоралар кўриш керак. Мен бу соҳада кўп нарсани хўжалик ҳисоби, унинг нимани ишлаб топган бўлсанг — ўшани истеъмол қил, ундан фойдалан, пировард натижаларга қараб тақсимла, деган асосий принципи билан боғлайман.

Пировард натижа эса — бу маҳсулот ҳамда унинг эвазига келган маблағдир. Агар бу маҳсулот на истеъмолчига, на халқ хўжалигига керак бўлмаса, у ҳолда пул ҳам ололмайсан. Пул ололмагач, бундан кейин қандай яшаш ҳақида ўйлашинг лозим.

Мен албатта, бугун шундай бўлган эди, эртага эса тўла хўжалик ҳисоби жорий этилади, демоқчи эмасман. Бундай бўлмайди. Аммо биз хўжалик ҳисоби орқали ана шу вазифани ҳал этишга ўтишимиз — шубҳасиз, тўғридир. Айрим ҳолларда бу вазифа тезроқ ҳал этилади, бошқа ҳолларда секинроқ ҳал этилади. Ҳар бир ишнинг ўз суръати бўлади, аммо албатта мана шу йўлдан борилади. Нима яратилган бўлса, унинг сифати қандай бўлса ана шунга қараб ҳақ тўлаш керак. Тушган маблағ эса бутун коллективнинг, корхонанинг ва хўжалик ҳисоби шароитида қайд қилиб бориладиган конкрет ҳиссасини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир кишининг фаровонлиги учун сарфланади. Ана шуни унутмаслик керак.

1987 йил 1 январдан маҳсулот давлат қабулининг жорий этилиши энг муҳим қадам ва қаттиқ чоралардан биридир.

Бу нарса одатда халқ хўжалигининг муҳим маҳсулотини берадиган катта-катта бирлашмаларимизга таллуқли бўлишини назарда тутадиган бўлсак, анчагина жиддий вазифа олдида турибмизки, уни ҳал этиш жуда катта аҳамиятга эга бўлади.

Шуни айтмоқчиманки, давлат қабулини жорий этишга шунчаки ўтганимиз йўқ. Бу идея осмондан тушмади. Бундай иш билан тажриба ўтказилди. Бу ҳақда партия Марказий Комитетининг июнь Пленумида гапиргандим. Жумладан, Москвадаги «Фрезер» заводини тилга олгандим. У ерда давлат қабулини жорий этиш жараёни силлиққина ўтмади. Бу корхонада технология ва ҳужжатлар қоидадагидек эмаслиги ёки буларга риоя этилмаслиги, техник ҳужжатлар технология билан боғланмаслиги, асбобларнинг кераклиси йўқлиги ва малака ҳам етарли эмаслиги, яъни малакани ошириш кераклиги ва ҳоказолар маълум бўлди. Омиллар ҳам, маҳсулотни қабул қилиб олиш системаси ҳам, хом ашё қабул қилишдаги назорат ҳам, комплектловчи буюмлар ҳам шундай бўлиб чиқди ва умуман бир талай проблемалар намоён бўлди—қолди. Шу тахлитда бир неча ой силқовланиб юришди. Лекин кейин «Фрезер»да ҳамма кўрсаткичлар яхшиланиб кетди ва одамлар чинакамига ишлаб, дарҳақиқат яхши маҳсулотлар бера олишларига дарров қаноат ҳосил қилдилар.

Яна бир масала: давлат қабули органлари вужудга келар-келмас, баъзи жойларда бюрократизм ва қоғозбозликка ботиб қолганликлари тўғрисида сигналлар келмоқда. Қоғозбозлик, янги, ҳеч ким ва ҳеч қаерда қонунлаштирилмаган ҳисоботлар тузиш, справкалар ёзиш, турли ёзувлар тенденцияси пайдо бўлиб қолди. Мана буни тартибсизлик дейиш мумкин. Давлат қабули ўзини фақат дўқ қиладиган, ўзбошимчалик қиладиган алоҳида бир табақа сифатида ҳис этадиган бўлса уни давлат қабули, деб бўлмайди. Аввал бошданоқ маҳсулотнинг сифатини тушуниб етадиган кишиларни танлаб олиш керак, чунки қабул қилиш органларининг хатти-ҳаракатлари кишилар, коллективлар, умуман жамият тақдирига таъсир этади.

Давлат қабули органларига сиёсий ва техникавий дунёқараши кенг, саводли, маънавий етук кишилар танлаб олинмоғи лозим.

Бу ишда партия комитетларининг роли кўринмоғи керак. Корхоналарнинг баъзи раҳбарлари давлат қабули органларига ишбилармон, билимдон ходимларни нега берар эканман, улар кейин менинг ўзимни қийнаб қўйишади, деб ўйлашлари мумкин. Ўртоқлар, бундай позиция ўша раҳбарнинг ўзи ишини қайта қуриб олмаганлигини, рўй бераётган ишларнинг муҳимлигини англаб етмаганлигини билдиради.

Умумий иш учун жонкуяр ходимлар керак. Давлат қабули органининг вакили бирон участкада бирон деталь брак билан чиқаётганлигини кўриб қолса, ўзи шуёққа бориб конструктор, инженер, технологни жалб қилади, ишлаб чиқаришни ташкил этади, ишчилар билан бирга сифат учун курашади. Одамларга мана шундай ёндашув маъқул бўлади.

(Давоми 2-бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

14 ноябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. А. Громико раислигида СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессиясини ўтказиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Мамлакат давлат ҳокимияти олий органи сессиясининг кун тартиби ва иш тартиби тўғрисидаги таклифлар муҳокама қилиниб, қабул этилди.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1987 йилги давлат планини ҳамда 1986 йилги плани қандай бажарилаётганини, 1987 йилги давлат бюджетини ва 1985 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни дастлабки тарзда кўриб чиқиш юзасидан СССР Олий Совети палаталари план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларининг иши тугалланганлиги тўғрисидаги масала тингланди. Палаталар доимий комиссияларининг топшириғига биноан СССР Олий Совети Миллатлар совети план-бюджет комиссиясининг раиси Н. И. Масленников ахборот берди.

СССР Халқ контроли комитетининг фаолияти тўғрисидаги ҳисобот материалларини дастлабки тарзда кўриб чиқиш ишлари тугалланганлиги ҳақида СССР Олий Совети палаталари қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссияларининг ахбороти кўриб чиқилди. Шу масала юзасидан мажлисда Миллатлар совети қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссиясининг раиси В. П. Миронов сўзга чиқди.

Якка меҳнат фаолияти тўғрисидаги СССР қонун лойиҳаси ҳақида қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссияларининг ахбороти ҳам тингланди. Иттифоқ совети қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссияси раисининг ўринбосари А. А. Титаренко ахборот берди. Бу қонун лойиҳасини СССР Олий Советининг олтинчи сессияси муҳокамасига топширишга қарор қилинди.

Мажлисда Президиумнинг СССР Олий Совети бешинчи ва олтинчи сессиялари ўртасидаги даврда қабул қилган фармонларини СССР Олий Советининг тасдиғига киритиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Президиум ядро аварияси тўғрисида оператив хабардор қилиш ҳақидаги конвенцияни ҳамда ядро аварияси ёки радиацион авария вазияти рўй берган тақдирда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги конвенцияни ратификация қилиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди, бу конвенциялар 1986 йил 26 сентябрда Венада имзоланган эди.

Шу конвенцияларни ратификацияга тақдим этган СССР ҳукумати номидан СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Б. Е. Шчербина доклад қилди. Муҳокамада: СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари — Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси В. С. Шевченко, Белоруссия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Г. С. Таразевич ва Литва ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. -Б. И. Сонгайла, СССР Ташқи Ишлар министрининг ўринбосари В. Ф. Петровский, СССР Атом энергетикаси министрининг ўринбосари Л. М. Воронин қатнашдилар.

Докладда ва мажлис қатнашчиларининг нутқларида конвенциялар, уларнинг ядро энергиясидан тинч фойдаланишдек ҳаётий муҳим ва истиқболли соҳада давлатларнинг ҳамкорлигини ривожлантириш учун бўлган аҳамияти батафсил таърифлаб берилди.

Конвенцияларни ишлаб чиқиш чоғида совет томони собитқадамлик ва қайишқоқлик билан иш тутганлигига, бошқа мамлакатларнинг позициялари ва хавотирликларини ҳисобга олганлигига эътибор қаратилди. Музокаралар чоғида Совет Иттифоқи ядро аварияларининг ҳамма ҳолатлари, шу жумладан ҳарбий объектлардаги, ядро қуроли билан, ядровий синовлар пайтидаги аварийлар ҳақида хабардор қилишга тайёрлиги яқинда оператив хабардор қилиш тўғрисидаги конвенция руҳига мос келадиган конкрет ҳаракатлар билан тасдиқланди.

Бу битимларнинг тузилиши ишончни вужудга келтириш учун ҳам муҳим бўлиб, хавфсизлик масалаларига ҳам тааллуқли аҳдномаларга эришиш реал равишда мумкинлигини яққол тасдиқлайди. Совет Иттифоқининг фикрича, МАГАТЭда қўйилган қадамлар, шу жумладан мазкур конвенцияларнинг ишлаб чиқилиши халқаро миқёсда ядро энергетикасининг пишиқ-пухталигини таъминлаш соҳасидаги муҳим босқичдир.

Атом энергиясидан тинч мақсадларда барқарор ва хавф-хатарсиз фойдаланишни таъминлаш ишида МАГАТЭнинг, шунингдек БМТнинг ҳамда унинг жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, ЮНЕСКО, атроф-муҳитга оид программа сингари ихтисослаштирилган муассасаларининг ролини ошириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

А. А. Громико бўлиб ўтган фикрлашувларни якунлаб, ядро энергетикаси билан шуғулланувчи барча мамлакатларнинг мустаҳкам ҳамкорлиги асосида ядро энергетикасини хавф-хатарсиз ривожлантириш халқаро режимини вужудга келтириш тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ўртага қўйган таклифлар дунёда кенг миқёсда қўллаб-қувватланганини алоҳида таъкидлади. МАГАТЭнинг Бош конференцияси шу йил сентябрдаги махсус сессиясида мана шундай режим асослари ишлаб чиқилди. Биз бу ишда қатнашган барча мамлакатлар ва халқаро ташкилотлар сарфлаган куч-ғайратлар учун улардан миннатдормиз. МАГАТЭда шу қадар қисқа муддатда иккита халқаро конвенция тайёрланганлиги — давлатлар сиёсат ва экономика, фан-техника ва гуманитар жиҳатлар кўпинча чирмашиб кетадиган мураккаб проблемаларни ҳал этиш йўлларини биргаликда қидириб, топа олишларининг яққол мисолидир. Совет Иттифоқи ядро қуролини батамом ва ҳамма жойда тугатишнинг биз таклиф этган программасини рўёбга чиқариш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни бундан буён ҳам қила беради. Ядро энергетикасини хавф-хатарсиз ривожлантириш режими ҳам ялпи хавфсизликни таъминлаш ишига салмоқли ҳисса бўлиши мумкин ва лозим.

СССР Олий Совети Президиуми ядро аварияси тўғрисида оператив хабардор қилиш ҳақидаги конвенцияни ҳамда ядро аварияси ёки радиацион авария вазияти рўй берган тақдирда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги конвенцияни бир овоздан ратификация қилди.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда Д. А. Кунаев, В. В. Шчербицкий, П. Н. Демичев, Б. Н. Ельцин, Н. Н. Слюньков, Ю. Ф. Соловьев ўртоқлар қатнашдилар.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКА АРХИТЕКТОРЛАРИНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Республика ижодий союзи правлениесининг 15 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари асосида архитекторларнинг вазифалари муҳокама қилинди.

Партиянинг 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида шинам квартира билан таъминлашга қаратилган йўлини амалга ошириш ҳамда ҳозирги талабларга мос келадиган шаҳарлар ва уй-жой районларини барпо этиш — совет меъмориниг катта масъулияти ва бурчи эканлиги Ўзбекистон Архитекторлар союзи правлениесининг раиси Т. Ф. Қодированинг докладида, нотиқларнинг нутқларида таъкидлаб ўтилди. Аҳолиси тез ўсаётган ва зич жойлашган Ўрта Осиё регионида иморатларни юқори сифатли қилиб, комплекс қуриш, юқори савиядаги лойиҳаларни яратиб бериш проблемалари айниқса ўткир бўлиб турибди. Уй-жой лойиҳаларини миллий анъаналарга мувофиқ равишда, ҳамма қулайликлари билан, қурилишнинг индустриал характерини, зонада зилзилалар бўлиб туриш даражаси юқорилигини эътиборга олиб яратиш зарур.

КПСС XXVII съездининг талаблари асосида қайта қуриш андозачилик ечимларидан, лойиҳалашнинг эскирган усулларидан воз кечишни тақозо этаётганлиги пленумда уқтириб ўтилди. Республикада давримизнинг социал буюртмасига амалий жавоб бера оладиган юқори малакали архитектор кадрлар бор. Улар яратган уй-жой, саноат ва социал-маиший объектларнинг ноёб, типовой лойиҳалари шундан далолат бериб турибди. Кўпгина архитекторларнинг коллективларида ғўрлик, андозачилик иллатлари ўрнашиб қолганлигига асло тоқат қилиб бўлмайди, бу иллатлар шаҳар ва қишлоқларнинг қиёфасини бир хил қилиб қўйишга олиб боради. Авторлик назоратини ташкил этишдаги либерализм ва принципсизлик, жумладан ўтмишнинг қимматбаҳо меъморчилик ёдгорликлари жойлашган шаҳарларда ҳам қурилиш бош планларини қўпол бузишга олиб келди ва ҳозир ҳам олиб келмоқда. Ижодий союз қишлоқ посёлкаларини ривожлантириш масалалари билан кам шуғулланмоқда.

Пленумда кўпгина ёш архитекторларнинг билими ва малакаси пастлиги қаттиқ танқид қилинди. Шу муносабат билан архитектура соҳасида мутахассислар тайёрловчи олий ўқув юртларидаги таълим-тарбия жараёнини қайта кўриб чиқиш зарурлиги таъкидланди. Меъморлар ижодий конкурсларда кенгроқ қатнашишлари, архитекторлар союзи эса лойиҳаларнинг кенг муҳокамасини тез-тез уюштириб туриши лозим.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

БРИГАДИРНИНГ ТАШАББУСИ БИЛАН

Бадиий буюмлар фабрикасининг илғор ишчиси Шафоат Қорабоева бирданига... 24 кўйлакка гул тикишни ўрганиб олди. У замонавий ёрмадўз автоматлар хизмат зонасини нормада кўрсатилганидан тўрт баравар кўпайтирди.

Қорабоева бригадаси корхонада биринчи бўлиб янги техникани ўзлаштира бошлади. Аввал бошқа ҳар бир автоматда икки нафардан ёрмадўз аёл ишларди. Бригадир ҳамкор дугоналарига ўрнак кўрсатиб аввал бир автоматни кейин иккитасини ишлатадиган бўлди. Энди бўлса, тўртта автоматда хизмат қилмоқда.

Қорабоева ташаббусини бутун бригада қувватлаб чиқди. Ёш ёрмадўзлардан Ақида Неъматова, Қумри Ғоибназарова, Маъмура Каримова, Фотима Содиқова хизмат зонасини уч автоматгача кенгайтирдилар.

(ЎзТАГ мухбири).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 15 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	0,03	119,12	0,01	108,06
Янгийўл	0,06	110,32	—	95,22
Ўрта Чирчиқ	0,00	108,42	—	118,35
Пискент	0,01	108,36	—	96,24
Коммунистик	0,03	103,64	—	111,30
Бекобод	0,04	101,96	—	81,59
Бўка	0,20	99,68	—	95,47
Ғалаба	0,18	99,64	—	108,67
Оққўрғон	0,19	99,51	—	94,88
Область бўйича:	0,10	104,13	0,00	99,48

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 15 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Бўстонлиқ	72,7
Коммунистик	70,4
Чиноз	61,5
Орджоникидзе	60,5
Тошкент	59,2
Ўрта Чирчиқ	56,7
Оҳангарон	56,5
Паркент	55,7
Калинин	49,6
Янгийўл	37,1
Пискент	35,0
Ғалаба	32,1
Оққўрғон	22,0
Бекобод	21,4
Бўка	18,9
Область бўйича:	40,6

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг олтинчи сессияси эртага, 1986 йил 17 ноябрь куни эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида СССР Олий Советининг мажлислар залида **Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг** қўшма мажлиси билан очилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

Ўртоқ М. С. ГОРБАЧЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда)

Йилнинг қолган бир ярим ойида телевидение ва матбуотда корхоналар ҳамда тармоқларнинг давлат қабулига тайёргарликлари тўғрисида махсус рубрика очиш керак, деб ўйлайман. Бу ишдаги яхши, илғор тажрибалар тўғрисида кенг кўламда мароқли гапириб бериш керак. Бу ҳақда жамоатчилик фикрини актив ва ҳужумкорлик билан шакллантириш, одамларни тайёрлаш, рўй бераётган ишларнинг моҳиятини тушунтириб бериш лозим.

Давлат қабулини жорий этишда унга тайёргарлик кўришни туб масала, деган бўлур эдим. Корхоналар, тармоқ давлат қабулини жорий этишга қандай тайёрланса иш ҳам шундай кетади. Тайёргарлик яхши бўлса, бу жараён ортиқча ларзаларсиз, анчагина силлиқ ўтади. Аксинча, ҳеч иш чиқаришга олмайди, маҳсулотни барибир қабул қилиб олишаверади, деб ўйланадиган жойларда эса жиддий мушкулликлар келиб чиқиши мумкин.

Биз социализмда меҳнат коллективини барибир кулфатда қолдиришмайди, социализмда барибир бирон эпини топишади, деб социализмни эксплуатация қилаолмаймиз. У ҳолда маҳаллий партия органлари Марказий Комитетга телефон қоқишга бошлашади ва қандай ишлаганликларидан қатъий назар ҳақ талаб қилишаверади.

Шунга ўхшаган ҳоллар бўлиб ўтганди. Масалан, бирон линияни жорий этиб, янги технологияга ўтишган, нормативларни, нагрузкани ўзгартиришган, иш унуми ўзгариб кетганди. Аммо халқ билан яхши ишламай, ҳамма нарсани кабинетларда ҳал қилишганди.

Социал, иқтисодий ва сиёсий англашилмовчиликлар келиб чиқмаслиги учун бу ишга юзаки, бюрократларча эмас, балки давлат нуқтаи назаридан ёндашиш керак. Партия комитетлари қолган бир ярим ой ичида керак бўлган ҳамма ишларни қилишлари, асосий эътиборни одамлар билан ишлашга қаратишлари лозим. Ҳаммасини ўйлаб кўриб зарур бўлган ишларнинг ҳаммасини бажаринг. Ишнинг йўналишлари эса равшан.

Ҳамма ишни халқ иштирокида қилиш керак. Жуда муҳим бу иш ўзибўларчилик, бақириб-чақиришлар билан битмайди. Маҳсулотнинг давлат қабули катта чорадир. Бинобарин, ҳозир тайёргарликка қўйилаётган талаблар ҳам алоҳида талаблардир. Шуларнинг ҳаммасига эътиборингизни жалб қиламан. Шу тариқа кейинчалик бирон жойда узилиш бўлса министрлардан ҳам, корхоналарнинг раҳбарларидан ҳам, партия ташкилотларининг раҳбарларидан ҳам талаб қилишга ҳақли бўламиз. Талаб қиламиз ҳам. Бу жиҳатни — ташкилотчилик, сиёсий иш жиҳатини, давлат қабулидек катта чорани жорий этишга техникавий тайёргарлик жиҳатини алоҳида таъкидлаб ўтишни хоҳлайман.

Бизда бу борада камчиликлар ҳаддан ташқари кўплигини назарда тутиш керак. Кўп нарсалар бой берилган. Инженер — техник кадрлар ҳам, саноатнинг бошқа ходимлари ҳам ўртача даражага ҳаддан ташқари кўп вақт ўргатиб борилган. Пасайтирилган мезонлар мўлжалда тутилган. Шуларнинг ҳаммасини тўғрилаш, тўғрилаганда ҳам қатъиян тўғрилаш керак, шунинг учун ҳам катта, жиддий, чуқур, масъулиятли ишлар талаб этилади. Бизнинг бошқа йўлимиз йўқ. Биз шу йўлдан воз кечолмаймиз. Мана шу йўлдан бориш лозим. Ақл-идрокли, узоқни кўзлайдиган асосли ишлар керак.

Тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш масалалари ҳамон партиявий диққат-эътибор ва мададга муҳтож. Тартиб-интизомсиз ҳеч нарсани ҳал этолмаймиз. У ичкиликбозликни ташлади, қайта қурилиб бўлди, чарчаб ҳолдан тойди, дегувчилар ҳам, интизом ҳақида гапириш етар, ахир бу билан қанча пачакилашиб юриш мумкин, дегувчи кишилар ҳам бор.

Бундай дейиш ярамайди. Биз ҳали тартиб-интизомни жиддий йўлга қўйганимиз йўқ. Ҳар бир раҳбар, айниқса, партия комитети қайта қуришнинг мана шу ҳал қилувчи омиллари аҳамиятини экономиканинггина эмас, умуман жамиятимизнинг ишлашини ҳақиқий тушуниб етганидагина тартиб — интизом жиддий бўлади. Бу соҳадаги ишлар сира ҳам бўшаштирилмаслиги керак. Тартиб-интизом энг муҳим вазифадир. Шундай бўлиб келган эди, шундай бўлиб қолаверади. Шунинг учун ҳам толиқадиган кишиларга эслатиб қўямиз, тамомила ҳориб чарчайдиганлар эса ўзларидан кўришсин.

Биз мамлакатимиз ва халқимизнинг тақдири учун ниҳоятда кескин, ниҳоятда масъулиятли бир даврда яшаяпмиз. Биз шуни яхши тушуниб етмоғимиз керак. Овозни баландлатмасдан айтишим мумкин: биз бугунги кунда шундай давр ва шундай босқичдан ўтяпмизки, олдимизда турган проблемаларни уддалай олсак, бу мамлакат учун, мамлакатимизнинг жаҳонда тутган роли учун тарихий оқибатларга эга бўлади.

Кенгаш афтидан бу ерда ёритиладиган ижобий тажрибалардан ҳам, шунингдек салбий тажрибалардан ҳам сабоқлар олишимизга ёрдам беради, деган умиддаман. Салбий сабоқлар ҳам тажрибадир. Биз келаси йилнинг 1 январидан бошлаб мамлакатимизнинг саноат корхоналарида маҳсулотнинг давлат қабулига ўтиш йўлларида қилиниши лозим бўлган ишларни асосли равишда таҳлил этиб чиқмоғимиз лозим.

* * *

СССР Стандартлар давлат комитетининг раиси Г. Д. Колмогоров ахборот берди. Идоралардан ташқари махсус контрол органларининг ташкил этилиши, деди у, маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш проблемасини ҳал этиш учун энг принципиал чоралардан биридир. Бу нарса корхоналардаги инженер ва ишчи кадрларнинг онгини қайта қуришга, ўн иккинчи беш йилликдаёқ ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини оширишда ҳал қилувчи бурилиш ясашга кўмаклашиши лозим. Шу билан бирга давлат қабулининг жорий этилиши ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифати учун тайёрловчидан, унинг контрол хизматларидан масъулиятни соқит қилмайди.

Кама оғир юк ташувчи автомобиллар ишлаб чиқариш бирлашмаси (КамАЗ)да давлат қабули органи раҳбари О. В. Куршев, «Москва» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори И. Я. Кременецкий, «Минудобрения»нинг Воскресенскдаги ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Н. Ф. Хрипунов, «Бакэлектробитприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Р. Агаев, СССР министрлари В. В. Бахирев, А. А. Ежевский, С. В. Колпаков, Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари Я. П. Погребняк, Литва Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. К. Бразаускас, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретари О. А. Королев, КПСС Куйбышев область комитетининг биринчи секретари Е. Ф. Муравьев, КПСС Горький область комитетининг биринчи секретари Ю. Н. Христораднов, Украина Компартияси Львов область комитетининг биринчи секретари В. Ф. Добрик, КПСС Ульяновск область комитетининг биринчи секретари Г. В. Колбин, КПСС Свердловск область комитетининг биринчи секретари Ю. В. Петров ва бошқалар ўз нутқларида давлат қабулини жорий этиш тажрибаси, янгича ишлашнинг дастлабки ижобий натижалари, саноат корхоналари ва давлат қабули органлари ходимларининг биргаликдаги ишларида юзага келадиган проблемалар, министрликлар ва идораларнинг роли, партия, касаба союз ва комсомол органларининг роли ортиб бораётганлиги тўғрисида гапирдилар.

Сўнгра ўртоқ Л. Н. Зайков нутқ сўзлади. У қуйидагиларни таъкидлади: меҳнат ва маҳсулотнинг юқори сифати фан-техника тараққиётининг ишлаб чиқаришни ташкил этиш, унинг маданияти ва интизоми даражасининг умумлашма кўрсаткичидир. Бунда барча масалалар — ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий характердаги масалалар бир-бири билан узвий боғланиб кетади. Гап давлат қабули шароитида ишни қандай ташкил этиш тўғрисидагина бораётгани йўқ. Анча кенгроқ вазифа — мавжуд ресурсларни қандай қилиб яхшироқ ва омилкорлик билан тасарруф этиш, ишлаб чиқаришда тартиб ўрнатиш, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, иш маромини ошириш, бракчиларга нисбатан муросасизлик вазиятини вужудга келтириш вазифалари қўйилмоқда.

Давлат қабулини жорий этиш — шунчаки бир мақсад эмас. Бу ишни ҳозир планлаштириш ва бошқаришни яхшилаш, бирлашмалар, корхоналарни ва бутун-бутун тармоқларни тўла хўжалик ҳисобига, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш принципларига ўтказиш, корхоналарнинг мустақиллиги ва масъулиятини кучайтириш, иш ҳақининг рағбатлантирувчи ролини мустаҳкамлаш юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирлар комплексидан ажратилган ҳолда кўриб чиқиб бўлмайди. Мана шу ва бошқа кўпгина тадбирлар маҳсулотнинг техникавий даражасини, пишиқ-пухталиги ва сифатини, бутун ишимизнинг сифатини кескин оширишдан иборат пировард мақсадни кўзлайди.

Партия «сифат» тушунчасига кенг маъно бағишламоқда. Сифат маҳсулотнинг юксак техникавий даражаси ва пишиқ-пухталигидангина иборат эмас. Сифат аввало, ишимизнинг услуби, сўз билан ишнинг бузилмас бирлиги, тор маҳкамачилик манфаатлари ва ўткинчи манфаатлардан устун тура билиш демакдир.

Давлат қабули ишида нормал, ишчанлик вазиятини вужудга келтириш масалаларида маҳаллий партия органлари муҳим роль ўйнайди. Бу органлар партия ва давлатнинг олий манфаатларига асосланишлари, изчиллик ва принципиаллик кўрсатишлари, шу дақиқанинг ўзида кўриладиган наф, маҳаллийчиликдан иборат ватанпарварлик, воқеликни безаб кўрсатишга интилиш сабабли давлат қабули томонидан сифатга бериладиган баҳонинг холислигига таъсир ўтказишга уриниб кўрадиган кимсаларга нисбатан қаттиқ талабчанлик қилишлари керак.

Биз касаба союзларидан меҳнат уюшқоқлигини оширишда, маҳсулот сифатини яхшилашда меҳнат коллективларининг ролини кучайтириш юзасидан актив ва собитқадам иш олиб боришларини кутишга ҳақлимиз. Барча ходимларнинг меҳнатга ҳақиқатан ҳам виждонан муносабатда бўлишларига, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг профессионал маҳоратига муносиб равишда ва кенг ошкоралик билан баҳо берилишига эришиш зарур. Фақат юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилиши учун зиммасига коллектив масъулиятни олган ҳамда бригада тамғаси билан ишлашга тайёр бўлган илғор бригадаларнинг ташаббуси ва тажрибасини қўллаб-қувватлаб, кенг оммалаштириш керак. Цехларда, участкаларда ва бригадаларда юксак сифат учун ўтказиладиган социалистик мусобақанинг мазмунини ҳам конкретлаштириш, пировард натижалар учун ҳар бир меҳнаткашнинг гражданлик масъулиятини ошириш талаб этилади.

Сифат учун курашда партия Ленин комсомолига, ёшларимизга алоҳида ўрин беради. Ҳар бир комсомол, ҳар бир ёш инсон ўзгартишларнинг актив қатнашчиси эканлигини амалда ҳис этиши лозим. Уларнинг биронтаси ҳам шу ишлардан четда қолмаслиги керак.

* * *

Кенгашда ишлаб чиқаришда меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникасини кучайтириш билан боғлиқ масалалар комплекси ҳам кўриб чиқилди.

Шу мавзу юзасидан ўртоқ В. И. Долгих нутқ сўзлади. У айтдики, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш кўп жиҳатдан технология интизомини мустаҳкамлашга, меҳнатни ташкил этишни яхшилашга, ишлаб чиқаришда ички тартиб қоидаларига қатъий риоя этилишига боғлиқдир.

Мамлакатимизда бу масалаларга катта эътибор берилмоқда, деди у. Меҳнатни муҳофаза қилиш, унга ижодий тус бериш, барча корхоналарда соғлом ва бехатар иш шароитларини вужудга келтириш юзасидан катта-катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда шу мақсадлар учун 24 миллиард сўмдан кўпроқ маблағ сарфланди. Ишлаб чиқаришда майиб бўлиш ҳоллари анча камайди.

Шу билан бирга бир қанча министрликларда, жумладан СССР кўмир саноати министрлигида, СССР химия саноати министрлигида, СССР Қора металлургия министрлигида, СССР минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигида, СССР нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигида ва бошқа баъзи министрликларда хавфсизлик техникаси соҳасидаги ишларнинг даражаси ошиб кетган талабларга ҳали мос келмаяпти. Темирйўл, автомобиль, денгиз ва дарё транспортларида ҳаракат хавфсизлигини янада ошириш масалалари ҳали ҳам секинлик билан ҳал этилмоқда. Айрим хўжалик раҳбарлари ўзларининг хизмат вазифаларига бепарволик билан масъулиятсиз муносабатда бўлаётган ҳоллар мавжуд.

Тармоқ касаба союзларининг Марказий Комитетлари, маҳаллий касаба союз ташкилотлари ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўлиқроқ фойдаланишлари, корхоналар маъмуриятининг меҳнат шароитини яхшилаш соҳасидаги фаолияти устидан контролни кучайтиришлари керак. Ҳар бир меҳнат коллективида ишлаб чиқариш интизомини ҳар қандай бузишга нисбатан муросасиз муносабатда бўлиш вазиятини вужудга келтиришга қаратилган йўлни изчиллик билан амалга ошира бориш лозим.

Бу соҳадаги фаол, қатъий иш, деб таъкидлади пировардида В. И. Долгих, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг аниқ-пухта, узлуксиз ишлашини таъминлашга, халқ хўжалигидаги ижобий силжишларни мустаҳкамлашга, КПСС XXVII съездининг мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган йўлини муваффақиятли амалга оширишга кўп жиҳатдан ёрдам беради.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

СССР Олий Советида 1987 йилги СССР Давлат плани ва бюджетини дастлабки тартибда кўриб чиқиш мақсадида айрим тармоқлар бўйича ўн саккизта тайёргарлик комиссияси тузилган эди. Ана шу комиссиялар план ва бюджет лойиҳаларини кўриб чиқишни ниҳоясига етказдилар. Комиссиялар министрликлар ва идораларнинг, иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг докладларини тингладилар. Депутатларнинг якдиллик билан берган баҳосига кўра, ҳар иккала лойиҳа партиянинг мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган стратегик йўлини амалда рўёбга чиқаришни таъминлайди. 13 ноябрь куни план-бюджет комиссияларининг бошқа доимий комиссиялар вакиллари иштирокида ўтказилган якунловчи ялпи мажлисида ана шу лойиҳаларнинг дастлабки муҳокамасига якун ясалди.

1987 йилги план ва бюджет тугаб бораётган 1986 йил билан чамбарчас боғланган бўлиб, уларда ривожланишнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга янгича ёндашувлар экономикада эришилган ижобий силжишларни чуқурлаштириши лозим бўлган кенг тадбирлар комплекси амалга оширилиши лозим. Шу боисдан ҳам депутатлар тақдим этилган лойиҳаларни жуда зўр эътибор ва қаттиқ талабчанлик билан таҳлил қилдилар. Улар янгилик куртакларининг мустаҳкамланишига ва бундан буён ривожланишига ёрдам беришни, беш йилликнинг иккинчи йилида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг узоқ муддатли омилларидан тўлиқроқ фойдаланишни ўзларининг вазифалари деб билдилар.

Комиссиялар ўтказган барча муҳокамалар чоғида қайта қуриш қандай давом этаётганлиги, ҳали нималар бажарилмаганлиги, уни амалга ошириш учун нималар қилиш кераклиги тўғрисидаги масала асосий масала бўлди. Комиссиялар тармоқларнинг ишини таҳлил қила туриб, экономикани сифат жиҳатдан янгилаш, социал-маданий соҳани жадал ривожлантириш жараёнига тўсқинлик қилаётган талайгина камчиликларни очиб ташладилар ва уларни бартараф этиш юзасидан конкрет таклифларни ишлаб чиқдилар.

Ялпи мажлис қатнашчилари план ва бюджет юзасидан хулосаларнинг лойиҳаларини, план-бюджет комиссиялари ҳамда бошқа комиссиялар қўшимча докладларининг лойиҳаларини кўриб чиқиб, маъқулладилар, бу лойиҳаларни узил-кесил кўриб чиқиш учун Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг доимий комиссияларига топшириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Шу куни соғлиқни сақлаш ва социал-таъминот комиссияларининг, халқ маорифи ва маданият комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Тюмень область халқ депутатлари Советлари КПСС Марказий Комитети талаблари асосида соғлиқни сақлаш ва маданият муассасалари ишини ташкил этишни яхшилаш ҳамда уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш соҳасида кўраётган чоралар тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Депутатлар область Советларининг кейинги йилларда шу соҳада олиб борган ишларини қайд этиб ўтиш билан бирга ҳозирча социал-маданий соҳани ривожлантиришда туб бурилиш содир бўлмаганлигини таъкидлаб ўтдилар. Комиссиялар регионни комплекс ривожлантириш масалаларини ҳал этишда жиддий камчиликларни аниқладилар.

Мажлисда Тюмень область халқ депутатлари Советининг ижроия комитетига медицина хизматини ташкил этишни яхшилаш, шунингдек, кишиларнинг маънавий талаб-эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш юзасидан кечиктириб бўлмайдиган чоралар амалга оширилишини таъминлаш таклиф этилди. Область территориясида халқ хўжалик ишларини амалга ошираётган Нефть саноати министрлиги, Газ саноати министрлиги, Нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлиги, Геология министрлиги ҳамда бошқа министрликларнинг социал соҳа базасини мустаҳкамлаш учун масъулиятни кучайтириш зарурлигига эътибор жалб қилинди.

(ТАСС).

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ДАРАЖАСИГА

Ўзбекистонда республика тармоқ касаба союзлари ҳисобот-сайлов конференциялари давом этмоқда.

15 ноябрь куни Тошкентда геология ишлари ишчилари, маданият ходимлари, давлат савдоси ва матлубот кооперацияси касаба союзларининг конференциялари бўлиб ўтди. Делегатлар беш йиллик иш якунларини муҳокама қилдилар, КПСС XXVII съезди, Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг қарорлари асосида ўз вазифаларини белгилаб олдилар. Ҳисобот даврида республика касаба союзлари комитетлари меҳнаткашларни ўртага қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этиш юзасидан муайян иш қилганликлари айтиб ўтилди. Социалистик мусобақа таъсирчанлигини ошириш, меҳнаткашлар маиший турмуши, дам олишини яхшилаш масалалари ҳал этиб борилди. Аммо нутқларда асосий эътибор ҳал этилмаган проблемаларга қаратилди. Хўжалик ва ижтимоий ҳаётда авж олдириб юборилган қайта қуриш ишларига касаба союз аъзоларини янада актив жалб қилиш муҳимлиги таъкидланди.

Конференцияларда касаба союзлари республика комитетларининг янги составлари, ревизия комиссиялари, касаба союзлари тармоқ съездларига делегатлар сайланди.

Балиқ хўжалиги ходимлари, ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноати, кўмир саноати ишчилари, авиаходимлар, нефть ва газ саноати, электр станциялар ва электротехника саноати ишчилари, тўқимачилик ва енгил саноат, химия ва нефтни қайта ишлаш саноати ишчилари республика касаба союз ҳисобот-сайлов конференциялари ҳам бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

СЕКРЕТАРЛАР УЧУН

Олмалиқ шаҳар партия комитети цех ва бошланғич партия ташкилотларига янги сайланган секретарларнинг семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари шаҳар партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси Л. М. Зверхановская, умумий ишлар бўлими мудири Г. В. Козленко, ташкилий бўлим инструктори Г. Вафининнинг партия интизомини мустаҳкамлаш, ҳужжатларни расмийлаштириш, коммунистларга партия топшириғи бериш ва ижросини текшириш бўйича ўқиган лекцияларини тингладилар. Химия заводи партия комитети секретари Ш. Асомов партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш юзасидан ўз тажрибалари билан ўртоқлашди.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУНЛАР ҚАНДАЙ ЎТЯПТИ?

Калинин район партия комитетининг навбатдаги бюро мажлисида Ўртаовул автобазаси бошланғич партия ташкилотининг ягона сиёсий кунларни ўтказиш бўйича иши кўриб чиқилди.

Партия ташкилотининг эътиборсизлиги туфайли ягона сиёсий кунларни ўтказишда жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Докладларда коллектив ҳаётига онд мисоллар келтирилмайди. Тингловчилардан тушган таклиф ва мулоҳазалар ҳисобга олинмайди. Ягона сиёсий кунлар қандай ўтаётганлиги ҳақида район партия комитетига ахборотлар бериб борилмайди.

Ўтказилаётган тадбирларда раҳбар кадрлар ниҳоятда суст иштирок этмоқдалар. Кейинги пайтларда бошланғич партия ташкилоти секретари, касаба союз комитети раиси, автокорхона раҳбарлари бирон марта ҳам сиёсий докладлар билан чиқмадилар. Партком мажлисларида ва умумий йиғилишларда ягона сиёсий кунлар самарадорлигини ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар кўриб чиқилмаяпти. Шундай камчиликларга йўл қўйганлиги учун автокорхона бошланғич партия ташкилоти секретари К. Т. Салматоевга виговор эълон қилинди ва унга йўл қўйилган нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш, сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш бўйича қўшимча чора ва тадбирлар кўриш топширилди.

ТАЖРИБА АЛМАШИШДИ

Партия сиёсий маорифи ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили бошланиши олдидан Янгийўл район партия комитети пропагандистларнинг семинарини ўтказди. Пропагандистлар район партия комитети секретари Р. Тожибоевнинг сиёсий маориф ва иқтисодий таълим системасида ўқув машғулотларини самарали ташкил этиш юзасидан бажарилиши лозим бўлган вазифалар тўғрисида қилган докладини тингладилар.

Шундан сўнг, пропагандистлар ўзаро тажриба алмашдилар. Айниқса, Қуйи Бўзсув ГЭСлар тизмаси партия ташкилоти секретари Б. Клеменов, республика давлат бош ҳисоблаш маркази Янгийўл экспериментал филиали пропагандисти Н. Мун, Ленин номли колхоз партия комитети секретари З. Шаҳромов ва бошқаларнинг сўзларини тингловчилар зўр қизиқиш билан тингладилар. Улар машғулотларни жонли ўтказиш бўйича кўрилаётган тадбирлар устида алоҳида тўхталдилар.

Семинарда пропагандистларга зарур тавсиялар, методик қўлланмалар берилди. Ҳар бир мактабга район партия комитети активлари бириктириб қўйилди. Улар машғулотларни ташкил этишда ва ўтказишда пропагандистларга амалий ёрдам кўрсатдилар.

Пировардида область «Билим» жамияти лектори Т. Салоҳиддинов «КПСС XXVII съезди мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш тўғрисида» деган темада лекция ўқиди.

ПАРТИЯ АКТИВИ КИТОБЧАСИ

«Партия активи китобчаси» босилиб чиқди. Китобчага КПСС Марказий Комитетининг раҳбар органлари тўғрисидаги маълумотлар киритилган, КПСС XXVII съездида қабул қилинган КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси тўғрисидаги, партия Уставига киритилган ўзгартишлар ҳақидаги мақолалар берилган. Китобга партия ташкилотларининг идеология иши тўғрисидаги, мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш концепциясини амалга оширишда уларнинг роли ҳақидаги материаллар киритилган. Коммунистларнинг маъмурият фаолиятини контрол қилиш комиссияларидаги, халқ контроли органларидаги иши хусусида консультациялар берилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

Колхозлар кенгашининг йиғилиши

14 ноябрь куни Тошкентда Республика колхозлар кенгаши вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, республика Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Х. Жўрабеков 1985—1986 йилларда Ўзбекистон Республика колхозлар кенгашининг иши ҳамда партия XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг қарорлари асосида интенсив технологияни кенг кўламда жорий этиш ҳамда хўжалик юритиш методларини такомиллаштириш асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда кейинги йилларда колхозлар ишлаб чиқаришида пасайиш бўлганлиги айтиб ўтилди. Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд ва Навоий областларининг хўжаликларида пахта ҳосилдорлиги камайиб кетди. Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Наманган областлари ва бошқа бир қанча областларнинг колхозларида маккажўхори дони сезиларли даражада камайди. Сут, гўшт, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш планлари йилдан-йилга бажарилмай келяпти. Бу маҳсулотларнинг таннархи кўтарилмоқда. Буларнинг ҳаммаси кўпгина хўжаликларнинг иқтисодий ҳолатини анча ёмонлаштириб юборди.

Йиғилиш аҳли фан-техника тараққиёти асосида дала ва ферма маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш суръатларини жадаллаштириш йўлларини белгилаб олдилар.

Республика колхозлар кенгашининг янги состави сайланди. Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг раиси Ҳ. Мамажонов кенгаш раиси этиб сайланди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. В. Антонов иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ТЕАТР ВА ЗАМОН

Театр санъати — оммага ғоявий таъсир кўрсатувчи кучли омил, янги инсон учун курашда таъсирчан воситадир. Ўзбекистон Театр жамияти правлениесининг 14 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида шу гап таъкидланди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари асосида жамият вазифалари кўриб чиқилди. Жамият правлениеси раиси Б. Р. Қориева доклад қилди.

Кўпгина театр коллективлари уларга партия ишониб топширган юксак ролга ҳали муносиб даражада эмасликлари айтиб ўтилди. Ўзбекистонда 32 бадиий коллективга бирлашган 10 минглаб театр ходимлари бор. Бу жуда катта куч. Аммо кўпгина коллективларда ишга ижодий муносабат ўрнига юзаки тарзда ёндашилмоқда, қоғоздаги қарорлар билан чекланиб қолинмоқда, новаторлик ва ташаббус кўрсатилмаяпти.

Жамият правлениесининг президиуми, дейишди сўзга чиққанлар, театр коллективларида ўзаро талабчанлик муҳитини, ғийбат, фисқу-фасод, калондимоғликка тоқат қилмаслик вазиятини етарли даражада вужудга келтира олмади. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишда хатоликларга йўл қўйилмоқда. Жамиятнинг ижодий секциялари республиканинг театр ҳаётига, репертуар сиёсатига таъсир этмай, шунинг натижасида бадиий жиҳатдан паст савиядаги спектакллар саҳнага чиқиб кетишига йўл қўйилмоқда. Ёшлар билан ишлашга кам эътибор берилаяпти. Ёш актёрлар узоқ вақт иккинчи даражали ролларда банд бўлиб, тажрибали саҳна усталарининг мададларини ололмаётир. Оталиқ иши ниҳоятда қониқарсиз аҳволда бўлиб, саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, ўқув юртларининг коллективлари билан ижодий ҳамдўстлик тўғрисида тузилган кўпгина шартномалар қоғоздагина қолган.

Пленум жамият фаолиятини тезроқ ва ҳар томонлама қайта қуриш зарурлигига эътиборни жалб қилди.

Пленум қатнашчилари СССР Театр жамиятлари союзининг таъсис съездига делегатлар сайладилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

НАВБАТДАГИ МАЖЛИС ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

1986 йил 12 ноябрдан 14 ноябргача Руминия Социалистик Республикасининг пойтахти Бухарест шаҳрида бирлашган қуролли кучлар бош қўмондони Совет Иттифоқи Маршали В. Г. Куликов раислигида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бирлашган қуролли кучлари ҳарбий кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Мажлис ишида ҳарбий кенгаш аъзолари, шунингдек Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар мудофаа министрликларининг ва бирлашган қуролли кучлар бошқармаси органларининг масъул мансабдор кишилари иштирок этдилар.

Ҳарбий кенгаш КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Рейкьявикда АҚШ президенти Р. Рейган билан учрашувидан келиб чиқадиган якунлар ва хулосалар тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Иттифоқчи социалистик давлатларнинг тинчликни таъминлашга муҳим ҳисса қўшаётганлиги айтиб ўтилди, ядровий қуролларни тугатиш ва оддий қуролларни қисқартириш учун, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун кураш манфаатларини кўзлаб биргаликдаги куч-ғайратларни ошириш зарурлиги таъкидланди.

Бирлашган қуролли кучлар составида Варшава Шартномаси билан НАТО блоки ўртасидаги ҳарбий мувозанатни сақлаб туришни таъминловчи даражада иттифоқчи армиялардан ажратилган қўшинларни ва флотларнинг кучларини сақлаб туришга оид конкрет тадбирлар белгиланди.

Мажлисда шунингдек Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бирлашган қуролли кучларининг ўтган йил давомидаги оператив ва жанговар тайёргарлиги якунлари чиқарилди, янги ўқув йилига мўлжалланган вазифалар белгиланди ва бирлашган қуролли кучлар ҳозирги фаолиятининг бошқа масалалари кўриб чиқилди.

Мажлис барча қатнашчиларининг фикрича, иттифоқчи армиялар ўртасидаги жанговар ҳамдўстликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш зарурлиги тасдиқланди.

Ҳарбий кенгаш муҳокама этилган масалалар юзасидан мувофиқлаштирилган тавсиялар ва таклифлар қабул қилди.

Мажлис амалий вазиятда, дўстлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

Чиноз райони: ИККИ ХЎЖАЛИКДА ИККИ ХИЛ АҲВОЛ

РАЦИОН ТЎЛИҚ БЎЛСА...

ЧИНОЗ районидаги «Партия XXIV съезди» совхози чорвадорлари қишловга пухта тайёргарлик кўришди. Аввало хўжаликда озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди. Озуқа етиштиришга ихтисослашган бригадаларнинг иши тўғри йўлга қўйилганлиги туфайли ўтган йилга нисбатан кўпроқ дағал ва ширали ем-хашак жамғарилди. Айни кунларда хўжаликда қора молларни қишги рацион асосида сифатли парвариш қилиш устидан қатъий назорат ўрнатилган.

—Биз бу йил ем-хашак миқдорини кўпайтириш билан биргаликда унинг сифатини яхшилаш учун курашдик, — дейди совхоз директори Б. Йўлдошев. — Шунингдек қишлов бошланган дастлабки кунданоқ сигирларни ҳамда бошқа қора молларни озиқлантириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Мутахассисларимиз эндиликда ҳар бир соғин сигирнинг маҳсулдорлигини ҳисобга олиб рацион тузишмоқда.

Бу тадбирлар ўзининг самарасини бераётир. Совхозда шу кунларда 400 бош соғин сигирнинг ҳар бирдан 9 килограммдан ошириб сут соғиб олинмоқда. Уларнинг маҳсулдорлиги ёздагидан пасаймаяпти. Хўжаликнинг Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Бибихол Норқулова, Ойгул Алматова, Нодира Эломонова сингари сут соғувчилари эса қарамоғларидаги сигирлар маҳсулдорлигини 10—11 килограммга етказмоқдалар. Уларнинг фикрича бу юқори натижаларга кунлик рационнинг тўлиқ ва сифатли бўлаётганлиги, зооветеринария қоидаларига тўғри амал қилинаётганлиги туфайли эришилмоқда.

Т. ИМОМОВ,
Ю. СОДИҚОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбирлари.

НИШХЎРДГА ЧИҚИБ КЕТМОҚДА

АГАР бажараётган ишингиз яхши самара бераётган, белгиланган режаларингиз амалга ошаётган бўлса, албатта кайфиятингиз чоғ бўлиб, кўнглингиз кўтарилади. Навбатдаги топшириқларни бажариш ҳам осон кўчади. Бироқ Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози сут-товар фермаси ҳақида гап кетганда раҳбарлар бошларини эгиб, дуруст жавоб беролмай қийналадилар. Чунки, мана қишлов бошланганига бир ойдан ортиқ вақт ўтдики, хўжаликда тайёргарлик билан боғлиқ кўпгина ишлар ўлда-жўлда эканлиги маълум бўлиб қолди. Ферма хоналари совуқ, қишловга ҳар жиҳатдан созлаб қўйилмаган, ремонт ишлари ўз вақтида амалга оширилмаган.

Чорва қишлови «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» назоратида

Бу ерда санитария-гигиена қоидаларига тўла риоя этилмаяпти. Шунинг учун ҳам ичкаридан ташқарига олиб чиқилган чиқиндилар ҳар ер-ҳар ерда уйилиб ётипти.

Фермада сутнинг сорти, ёғлилик даражасини аниқлайдиган лаборатория ишламайди. Ферма хоналарига сув келтирилмаган. Озуқа цехидан фойдаланилмаяпти. Шунинг учун ҳам мавжуд озуқалар молларга тайёрланмасдан, турли хил тўйимли моддалар, витаминлар билан бойитилмасдан берилъяпти, табиийки, бундай озуқани моллар иштаҳа билан емайди, натижада кўпи охурларда қолиб, тўкилиб-сочилиб, босилиб, нишхўрдга чиқиб кетмоқда. Шундай бўлгач, маҳсулдорликнинг кўнгилдагидек бўлиши ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Ҳар бир сигирдан ўртача 6—6,5 килограммдан сут соғиб олинмоқда, холос.

Рацион тўла ва тўйимли бўлмагандан кейин молларнинг семириши ҳам яхши бўлмайди. Шу боис бир кеча-кундузда атиги 120—140 грамм этига эт қўшилмоқда.

Ҳали қишловнинг асосий қисми олдинда. Шундай экан, мавжуд камчиликларни зудлик билан тугатиш керак. Акс ҳолда кўрсаткичлар, эришилаётган натижалар яхшиланиш ўрнига яна ҳам пасайиб кетиши мумкин.

Б. ЖАЛИЛОВ,
Н. ИСАЕВ.

Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхози агросаноат ходимлари кунини муносиб кутиб олиш учун курашиб, яхши натижаларга эришди. Хўжаликда чорва қишлови муваффақиятли ўтказилмоқда. Ҳар бир сигирдан 10 литрдан ошириб сут соғиб олинмоқда. Суратда: (чапдан ўнгга) совхоз ветеринария врачи А. Маллабоев, сут соғувчилардан Р. Соқиева, А. Хошимова ва Л. Каримова ўртоқлар ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

А. Мальцев фотоси.

АВТОКЛУБ ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

ОЛМАЛИҚ шаҳри маданий муассасалари пахтакорларга хизмат кўрсатиш учун август ойиданоқ тараддуд кўра бошлаган эдилар. Ўша пайтда кўчма кутубхоналар учун китоблар сараланди, кинофильмлар репертуари ва ҳаваскор коллективлар учун концерт программалари тузилди. Автоклубларнинг мавсумга шайлиги, сентябрь ойида Ўрта Чирчиқ районида ўтказилган область кўрик-конкурсида кўриб чиқилди.

Терим бошланиши биланоқ «Химик» ва металлурглар маданият саройлари, «Фестивальний», «Строитель», «Весна» маданият уйлари, «Центр» дискотекаси ижодий коллективлари автоклублар составида далаларга отландилар. Улар оталиқдаги Пискент районининг Ленин номли, Свердлов номли, Тельман номли, «Гулистон» колхозларида, «Пискент» ва «КПСС XXVI съезди» совхозларида бир неча мартадан бўлиб, колхозчиларга, совхоз ишчиларига ва дала меҳнаткашлари билан елка-ма-елка туриб пахта тераётган шаҳарлик ҳашарчиларга концертлар қўйиб беришди, кинофильмлар намойиш қилишди, маданий хизматнинг бошқа турларидан уларни баҳраманд қилишди.

Пискент райони хўжаликларига ҳашарга чиққан Олмалиқ кон-металлургия комбинати, химия заводи, гўшт комбинати, автобус-таксомотор парки, Тошкент политехника институтининг Олмалиқдаги кечки кон-металлургия факультети педагогик коллективи вакиллари, кон-металлургия техникуми, ҳунар-техника билим юртлари талабалари, мактаб ўқувчилари ҳам ҳамшаҳарлари кўрсатган маданий хизматдан ғоят мамнун бўлдилар.

Л. ЛАВРИНА.

МАДАДКОР БЎЛИШДИ

БУ ЙИЛ ғалабаликларга пойтахтимизнинг Сергели ва Чилонзор районлари, Чирчиқ, Олмалиқ ҳамда бошқа шаҳарларнинг вакиллари теримда холис ёрдам кўрсатдилар. Айниқса, Тошкент қишлоқ хўжалиги институти коллективи қўшган ҳисса салмоқли бўлди. Институт талабаларидан жами 1627 киши Киров номли ўқув хўжалиги далаларида меҳнат қилиб, 1329 тонна хирмон уйдилар. Ангрен шаҳри ва Оҳангарон райони саноат корхоналари ишчи-хизматчиларидан иборат ҳашарчилар 1100 тоннадан ортиқ пахта териб бердилар.

Райондаги турли хил ташкилотлардан ташкил топган мадад бригадалари, мактабларнинг юқори синф ўқувчилари ҳам деҳқонларнинг оғирини енгил қилдилар. Айни йиғим-терим қизғин кунларда далаларда отахонлар ва онахонларни ҳам кўриш мумкин эди.

— Табаррук қарияларимиз ибрати бизга куч-ғайрат бағишлади, — дейди Димитров номли колхознинг бригада бошлиғи Павел Кан,— Елена Пак, Вера Пак, Се Ду Нам, Нам Сан Бем, Мария Пак каби меҳнат ветеранларимиз кўпчиликка намуна бўлдилар.

Ҳ. ЗОКИРОВА.

ҚИШЛОҒИМИЗ АЁЛЛАРИ

— ТАБРИКЛАЙМАН! Табриклайман, онажон! — энтикканча бағрига отилган тўнғичи — Равшанжоннинг меҳри Турсунойни тўлқинлантириб юборди. Унинг кўзларига беихтиёр севинч ёшлари қалқди. Қалқиди-ю, хаёл уни узоқ-узоқларга етаклаб кетди...

...Турсунойнинг болалик йиллари Ватанимизнинг энг оғир дамларни бошидан кечираётган, жангу жадалларда одамларимиз жон олиб жон бераётган бир пайтга тўғри келди. Отаси Эргаш ака фронтдан қайтиб келмади. Гулсунбиби ая қизини оқ ювиб, оқ таради. Катта қилди.

Турсуной ҳам ўз навбатида онасига ҳамроҳ, кўмакдош бўлди. Мактабдан бўш пайтларида онасига қарашди. Онаси инкубаторда қурт чиқарса, қурт чиқарди. Қурт боқса, қурт боқди. Далада ишласа, «овунсин» деб колхоз устахонасида ясаттириб берган мўъжазгина кетмончасини елкасига ташлаб, онаси ёнида ғўза оралади. Шу тариқа кунлар, ойлар, йиллар ўтди.

Турсуной мактабни битирди. Битирди-ю, яна кетмонини кўтариб чопиққа тушди. У онасидан ортда қолмасликка ҳаракат қиларди. Лекин барибир онасига ета олмасди. Буни кўрган онанинг юраги ачишди: «Қийналяпти, чоғи. Ишқилиб эзилиб қолмаса бўлгани»...

— Ҳа, қизим! Чарчадингми!?

— Йўқ-йўқ, аяжон. Ташвишланманг.

«Ташвишланманг эмиш. Қизи тушмагурга шунча гапирдим, «ўқи» деб, ҳеч кўнмади. Мана энди кўзлари киртайиб қолибди». Шу ўй-хаёл билан Гулсунбиби пайкал бошига чиққан эди ҳамки, тушликка занг урилди.

Шийпонга йўл олишар экан Гулсунбиби яна қизининг кўнглига қўл солди:

— Сен, ҳам ўғлимсан, ҳам қизим. Ўжарлик қилма. Ўқишингни давом эттир.

— Йўқ, ая, аҳдим қатъий, — деди Турсуной жиддий ва онасининг кўнглини ранжитиб қўймаслик учун эркаланганнамо қўшиб қўйди. — Ортингиздан бекорга эргашиб юрибманми, аяжон...

Шу-шу Гулсунбиби бу ҳақда бошқа гап очмади. Турсуной ҳам онасидан деҳқончилик, пиллакорлик «сир»ларини эгаллашни давом эттирди. Шундай қилиб, Турсуной ишда илғор, уй юмушларида саранжом-саришта «бир билак» қиз бўлиб етилди. Усмонободлик кексалар уни кўрганларида:

— Умрингдан барака топ...

— Зап қизмисан, қиз бўлди-да...

— Илғорлигини айтмайсизми?!.., —дейдиган бўлишди.

Гулсунбибиларнинг эшигидан совчилар аримай қолди. Турсуной ҳам ўзига муносиб, меҳнатсевар йигит — Турғунбойни танлади. Ёшлар турмуш қуришди. Ширин-шакар етти фарзандлари меҳнаткаш, эл фаровонлиги йўлида фидокор кишилар бўлиб етишдилар. Тўнғич ўғли Равшанжон мана тўққиз йилдирки, мазкур колхозда механизатор, Афғонистонда ўз интернационал бурчини адо этиб қайтган. Рустамжон эса 21-автобазада шофер, Гулчеҳра — колхозчи, Чўлпоной — Чирчиқ шаҳридаги медицина билим юртида таҳсил кўрмоқда. Авазжон кечагина шоферлик гувоҳномасини олди, Ҳасанбой 9-синфда, кенжаси — Имомжон 6-синфда ўқияпти.

Ҳа, болалар ўсиб-улғайишяпти. Турсуной уларни тарбиялаш билан бирга колхоздаги фаолиятини бир дақиқа ҳам тарк этгани йўқ. Аксинча, камолот чўққилари сари интилаверди. У ҳар қачонгидек эрта баҳорда инкубаторияда ишлади, сўнг қурт боқди, ғўза ва каноп парваришлади, ҳосил йиғим-теримида иштирок этди...

Хуллас қуш тинса тинадики, Турсуной тиним билмайди. Ана шу меҳнатлари зое кетмади. Кўксида порлаб турган орден ва медаллар унинг кўп йиллик фидокорона меҳнатининг самарали маҳсулидир.

...Биринчи орден олган куни кечагидек ёдида. Марҳум турмуш ўртоғи Турғунбой Байриқулов Турсунойни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлиги ҳақидаги хабарни биринчи бўлиб эшитган ва унга биринчи бўлиб пешвоз чиққанди. Ўшанда икки қути қурт боққан Турсуной қарийб 200 килограмм пилла топшириб, мусобақада ғолиб чиққан эди. Мана шунга ҳам ўн икки йил бўлибди. Бу давр ичида Турсунойнинг меҳнатлари яна бир бор юксак мукофот билан тақдирланди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақанинг олдинги сафида бориб, бир ой ичида 6 тонна пахта терган Турсуной Октябрь Революцияси ордени билан мукофотланди.

ҚАДР ЛАВҲА

Турсуной Эргашева меҳнат қилаётган Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг Павел Пак бошлиқ бригада ўтган йили 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32,8 центнердан пахта ҳосили етиштирганди. Бригаданинг бу йилги хирмони ҳам баракали бўлди. Албатта, бунда Турсунойнинг ҳам хизматлари катта...

Кўксини Ленин ордени безаб турган Турсунойни бугунги кунда ўғил қизлари, келин ва куёвлари, набираларигина эмас, бутун эл-юрт ардоқламоқда. Оддий деҳқон аёл учун бу чинакам бахт эмасми?!

Р. ЙЎЛЧИЕВА.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

БИР ЁҚЛАМА ЁНДОШМАНГ

Газетанинг шу йил 22 октябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолага «Ленин байроғи» (Чиноз райони) газетасининг редактори З. Қуртнезировдан жавоб олинди. Унда мақола район газета редакцияси ходимлари ўртасида муҳокама қилинганлиги, унда билдирилган фикр-мулоҳазалар тўғри деб эътироф этилганлиги хабар қилинган.

Редакция коллективи йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тадбирлар белгилаган ва улар амалга оширилмоқда. Жумладан, газета саҳифасида «Ленин байроғи» бонг уради рубрикаси остида танқидий материаллар эълон қилинмоқда. Пахтачиликдан бошқа соҳаларни ҳам мунтазам ёритишга алоҳида аҳамият берилмоқда. «Социалистик мусобақа», «Чиноз чорвадори» саҳифалари мунтазам ёритиб борилади.

ҚЎШИМЧА 160 ТОННА

● КАЛИНИН районидаги «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаси сут-товар фермаси чорвадорлари сут соғиб олиш йиллик планини муддатидан олдин адо этдилар. 550 тонна ўрнига 560 тоннадан ортиқ сут соғиб олинди. Чорвадорлар ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб йил охиригача яна 160 тонна сут топширишга қарор қилдилар.

Ферма коллективи жадаллаштириш стратегиясига амал қилиб ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини 3,5 йилда адо этишга интилмоқда. Шу мақсадда бор имконият тўла ишга солиниб, чорва маҳсулотлари етиштириш тобора кўпайтирилмоқда.

ВЕТЕРАНЛАР ҲАҚИДА

КЕКСАЛИККА БЎЙ БЕРМАЙ

1947 ЙИЛИ республикамизнинг қатор шаҳар ва районларидан Ангренга кўплаб йигит ва қизлар кела бошлашди. Улар сафида қашқадарёлик Бобоназар Йўлдошев ҳам бор эди. У дастлаб шаҳардаги 3-кон техника билим юртида ўқиди, «Узбекуголь» комбинати қошидаги ўқув комбинатида essential кончилик сирларини ўрганди. Сўнг 9-шахтада отбойчи бўлиб ишлай бошлади.

Тўғри, дастлаб иш ўрганиб кетиши қийин бўлди. Ҳатто ўз қишлоғига қайтиб кетишни ҳам ўйлади. Кузбасс ва Донбасс каби йирик кўмир конларида ишлаб келган тажрибали кончилар В. Морьясов, М. Снапоклар ёш йигитга ёрдам қўлини чўзишди, ўз иш услубларини ўргатишди.

Тажрибали кончиларнинг ҳамкорлиги Бобоназарга катта ёрдам берди. Йиллар ўтиб у илғорлар қаторидан ўрин олди. Ўз ишига бўлган муносабати ва эришган муваффақиятлари учун Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва қатор медаллар билан тақдирланди.

Олти йил бурун Бобоназар Йўлдошев пенсияга чиқди. Бироқ умр бўйи тиниб-тинчимаган кончи уйида ўтира олмади. Сафга қайтди. Ҳозир ҳам Бобоназар Йўлдошев кундалик кўмир қазиб чиқариш планларини 120—130 процентга бажариб, пешқадамликни қўлдан бермай келяпти.

И. АҲМЕДОВ.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАР АНГОЛАДА

ЛУАНДА. ТАСС мухбири Александр Корзун хабар қилади: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси Т. А. Ешимбетова бошчилигидаги Ўзбекистон ССР делегацияси Ангола Халқ Республикасида самимий ва шодиёна кутиб олинди.

Совет Иттифоқилик меҳмонлар Ангола чет эл халқлари билан дўстлик ва ҳамкорлик уюшмасининг таклифига биноан 5 ноябрдан 12 ноябргача бу ерда бўлдилар. Уларнинг сафар программаси мароқли бўлди. Делегацияни МПЛА —Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг халқаро масалалар билан шуғулланувчи секретари, АХР ташқи алоқа министри Афонсу Ван-Дунен қабул қилди.

Кўпгина учрашувлар чоғида анголаликлар Ўзбекистон ССРнинг турли соҳалардаги муваффақиятларига астойдил қизиқиб қарадилар, Совет Иттифоқи ёрдамининг Ангола учун жуда катта аҳамиятини уқтирдилар. Ядро урушининг олдини олиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишида СССРнинг куч-ғайратлари тўла-тўкис қўллаб-қувватланаётганлиги доимо таъкидланди.

Совет Иттифоқи мустақил Анголага биринчилар қатори дўстлик қўлини узатди, деди Ўзбекистон ССР делегациясининг бошлиғи билан суҳбатда Ангола чет эл халқлари билан дўстлик ва бирдамлик уюшмасининг раиси Д. Коэлью да Круш. Португал мустамлакачиларига қарши кураш йилларида ҳам шунингдек, тинч қурилиш даврида ҳам биз СССРнинг мададига таяндик ва таяняпмиз. Бу галги визит, деди у, бизга Советлар мамлакатининг республикаларидан бирининг тарихи ва ҳозирги ҳаёти билан яқинроқ танишиш имконини берди ва совет ҳамда ангол халқлари ўртасидаги ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлашга кўмаклашиши шубҳасиз.

* * *

Анголалик томошабинлар Ўзбекистон ССР артистларининг пойтахтдаги «Карл Маркс» кинотеатри концерт залида берган томошаларини узоқ давом этган олқишлар билан табрикладилар. Танқидчиларнинг якдил фикрларига кўра, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фаррух Зокиров раҳбарлигидаги «Ялла» ансамблининг программаси кечанинг ҳақиқий безаги бўлди.

Ўзбекистон ССР «Шодлик» ашула ва рақс ансамблининг солистлари Лола Оқилова, Моҳичеҳра Исломова ва Илсия Бахтиева ижросидаги миллий рақслар ҳаммага манзур бўлди. Томошабинлар оригинал жанр устаси Андрей Петровецнинг ҳар бир чиқишини қарсаклар билан кутиб олдилар.

Совет артистлари Бенгела ва Лобиту шаҳарларида ҳам концертлар бердилар.

РАСМИЙ ҲУЖЖАТ СИФАТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 14 ноябрь. (ТАСС). ТАССнинг 12 ноябрдаги Баёноти Бирлашган Миллатлар Ташкилотида Бош ассамблея ва Хавфсизлик кенгашининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди. Мазкур ҳужжатда Қўшма Штатлар БМТ васийлигидаги территория — Микронезияни босиб олганлиги халқаро бебошликнинг янги кўриниши, деб баҳоланади. АҚШ қўпол иқтисодий ва сиёсий тазйиқ кўрсатиш йўли билан микронезияликларга асоратли битимни тиқиштириб, Микронезияни Тинч Океаннинг ғарбий қисмидаги ҳарбий-стратегик плацдармга айлантирмоқда ва бутун Осиё — Тинч океани регионн хавфсизлигига таҳлика солмоқда, деб. таъкидланади ҳужжатда.

АҚШнинг СУРИЯГА ҚАРШИ ЖАЗО ЧОРАЛАРИ

ВАШИНГТОН, 15 ноябрь. (ТАСС). Рейган маъмурияти Сурияга нисбатан навбатдаги душманлик ҳаракатини амалга оширди. Оқ уй «терроризмга қарши кураш» сохта баҳонаси билан мазкур мамлакатга қарши яна камситувчи жазо чораси жорий этди. Чунки Суриянинг мустақил сиёсат ўтказаётганлиги анчадан буён Вашингтоннинг жиғига тегмоқда. Қўшимча жазо чораларидан мақсад, жумладан Сурияга экспорт қилинадиган маҳсулотлар устидан контролликни кучайтириш, иккала мамлакат ўртасидаги пассажир қатновини тўхтатиш ва Дамашққа ошкора қўпол тазйиқ ўтказишдан ва бошқа чора-тадбирлардан иборатдир.

● ВАШИНГТОН. Америка пойтахтида Рейган маъмуриятининг сиёсатига қарши оммавий намойиш бўлиб ўтди. Қатнашчилар кўтариб олган шиорларда «Ядро қуроллари ишлаб чиқариш йўли бекилсин», «АҚШнинг Никарагуага қарши кураши дарҳол тўхтатилсин» деган ёзувлар бор эди. Оқ уй қаршисидаги Лафайет паркига тўпланган намойишчилар мамлакатнинг ташқи сиёсатини қоралабгина қолмай балки ички сиёсатда ҳам туб бурилиш қилишни талаб этдилар. Суратда: намойиш пайти.

АФП—ТАСС телефотоси.

«БЕҒАРАЗ» ЁРДАМНИНГ БАҲОСИ

Капитализм иллатлари

БИР балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ на қилур, деган эски нақл бор. Капитал мамлакатлари ҳақида гап кетгудек бўлса, бу мақол жуда ҳаққоний характерга эга бўлади. Эксплуатация ва фойда кетидан қувишга асосланган тузум табиати шундай. Унда ҳеч нарса шундайлигича, бекорга, ўзи учун фойда келтирмаса қилинмайди.

Ҳақиқатан ҳам Америка Қўшма Штатлари 1950 йилдан 1984 йилгача ривожланаётган мамлакатларга фақат ғамхўрлик мақсадларидагина кўп эмас-кам эмас 100 миллиард доллар сарфлаганлигини хаёлга келтириш мумкинми? Ривожланаётган дунёга садақа бериш аниқ мақсадларни назарда тутади. Озодликни қўлга киритган мамлакатларни ўз таъсир доирасига олиш, ривожланишнинг капиталистик йўлига тортиш, бунда яширинча ҳаракат қилиш, молия маблағларини планетанинг «зарур» нуқталарига йўналтириш — америкача ёрдамни ҳаракатга келтирувчи механизм ана шундай.

Лекин шунга қарамай Ғарбда «ёрдам»ни қабул қилаётган мамлакатлар экономикасига долларнинг ижобий таъсири, чет эл маблағлари бу мамлакатларда саноатни ривожлантиришга олиб келиши, демак, хўжалик қолоқлигини бартараф этишга ёрдам бериши ҳақида ваъзхонлик қилишни яхши кўрадилар. Бундай назарияларни ҳимоя қилувчиларнинг қайсарлигига фақат ҳавас қилиш мумкин. Ҳатто конгресснинг чет элларда операциялар ўтказиш бўйича вакиллар палатаси кичик комитетининг раиси Дэвид Оби Қўшма Штатлар «учинчи дунё» мамлакатларида аҳвол «ҳалокатли» даражага яқинлашаётган вақтдагина бу мамлакатларнинг иқтисодий муаммолари билан қизиқади, деб тан олишга мажбур бўлди. Табиийки, бу Америка нуқтаи назаридандир. Яъни ёрдамни олаётган мамлакатлар ҳукуматлари мустақил прогрессив йўл ўтказишга ёки чет эл капиталининг ўзбошимчалигини чеклашга интилаётганда шундай бўлади. Обрўли «Форин полиси» журналининг таъкидлашича, жаҳон банкининг Африка мамлакатларини иқтисодий ривожлантириш бўйича программаларига Америка ёрдами Рейган президентлик қилаётган йилларда сезиларли даражада камайди. Дэвид Оби эса аниқ рақамни — 40 процент камайганлигини айтди.

Ваҳоланки барча ана шу йилларда, таъкидлайди ўша «Форин полиси» журнали, Америка маъмурияти ҳарбий ёрдамни кўпайтириш учун ҳар қандай имкониятларни қидириб топиш билан шуғулланди. Унинг улуши Вашингтон ажратаётган маблағлар жами ҳажмида 43 процентгача ортди. Табиийки, бу маблағлар Америка корпорацияларининг йирик маблағлари марказлашган ёки стратегик «муҳим» пунктлар бўлган мамлакатлар ва регионларга берилди. Масалан, АҚШнинг жануби-шарқий Осиёдаги энг йирик базалари жойлашган Филиппинга ёрдами бу йил 240,9 миллион доллар ҳажмида дейилмоқда. Бу маблағнинг 54,7 миллион доллари ҳарбий мақсадга сарфланади. Келгуси молия йилида эса Лотин Америкасига кўрсатиладиган иқтисодий ва ҳарбий ёрдам 2,1 миллиард доллардан ҳам ошади. Бу маблағнинг ярми Марказий Америкада — АҚШнинг алоҳида манфаатлари бўлган регионда қолади.

«Тайм» журналининг хабар беришича, Оқ уй аппарати вакиллари «Марказий Америка мамлакатларига кўрсатилаётган ҳарбий ёрдамнинг ҳар бир долларига бу мамлакатларни социал-иқтисодий ривожлантириш учун сарфланаётган уч доллар тўғри келади, дейдилар.

Бу масаланинг моҳиятини ҳар тарафлама ўрганиш топширилган сенаторлар группаси, юмшоқ қилиб айтганда, анча аниқ хулосаларга келдилар. Уларнинг фикрича, «маъмурият тўла бўлмаган, адаштирувчи, ҳатто айрим ҳолларда ёлғон ахборотдан» фойдаланган. Ҳақиқий аҳвол эса 65 бетли докладда тўла очиб ташланди. Шу доклад туфайли маъмурият вакиллари Сальвадорда олиб борилган беш йиллик гражданлар уруши учун 1,7 миллиард доллар сарфланганлигини «билиб олдилар». Бу маблағнинг 30 проценти тўғридан-тўғри ҳарбий ёрдамга ва 44 проценти бевосита шундай ёрдамга кетди. Яъни долларлар у ёки бу йўл билан ҳарбий эҳтиёжларга сарфланди.

Ғарбнинг қароқчиларча фаолияти оқибатида кўпгина ёш давлатлар ниҳоятда оғир молиявий аҳволга тушиб қолдилар. Ривожланаётган мамлакатлар триллион доллардан ортиқ қарз бўлиб қолдилар. Бу сиртмоқ уларни тобора қаттиқроқ бўғмоқда. Кўпгина давлатлар ўзларининг валюта даромадларининг 30—40, айрим ҳолларда 80 процентини қарзлар бўйича процент сифатида тўламоқдалар. Ана шундай шароитларда Ғарбнинг «ёрдами» қанчалик қимматга тушаётганлиги яққол кўринади. Маблағлар империализм олдинга сураётган шартларни бажаришга ваъда берган мамлакатлар учун ажратилмоқда. Бундай шартлар эса қатъий тежамкорлик, ривожланишнинг капиталистик йўлидан бориш, чет эл капиталини киритиш ва ҳоказолардан иборат. «Саут» журналининг хабар беришича, Африкага озиқ-овқат ёрдами кўрсатишни муҳокама қилиш вақтида Рейган тўғридан-тўғри «фондлар Ғарбга эргашаётган мамлакатлар ўртасида кўпроқ тақсимланади», деб айтган.

Қўшма Штатлар ўзининг «ёрдам» программаларининг «танланганлик», «мақсадлилиги»ни йилдан-йилга кучайтирмоқда. Долларлар кўпроқ «гапга тушунадиган» тузумларни рағбатлантириш ва мустақил сиёсатни амалга оширишга ҳаракат қилаётган мамлакатлар ҳукуматларига тазйиқ кўрсатиш воситаси сифатида фойдаланмоқда.

«Ғарбнинг беғараз ёрдами» ривожланаётган дунёга жуда қимматга тушмоқда. Улар бу ёрдамни социал-иқтисодий қолоқликни тугатиш, сиёсий мустақилликка эришишга бўлган ишончдан воз кечиш билан тўламоқдалар.

М. БЕЛЯЕВ,
(АПН).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● **СУМИ**

М. В. Фрунзе номли Суми машинасозлик бирлашмасида жорий этилган социалистик мусобақанинг шартлари коллективни резервларни кенг кўламда қидириб топишга рағбатлантиради. Энди бу корхонада маҳсулот сифати, қувватлардан фойдаланиш, меҳнатни ташкил этишнинг прогрессив формаларини жорий этиш асосий кўрсаткичлардан бўлиб қолди. Бу ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитларида ишлаётган коллектив эҳтиёжларига батамом мос тушади. Ҳозир бирлашмада планларни ҳадеб ўзгартираверишга барҳам топди. Янги маҳсулот ишлаб чиқаришга тезроқ ўтилмоқда.

● **КРАСНОЯРСК**

Ўлка агросаноат комитетининг ташаббуси билан Красноярск шаҳрида очилган кузги ярмаркада шаҳар атрофидаги хўжаликлар маҳсулотининг ҳамма турлари сотилмоқда. Сибирь далаларининг нознеъматлари билан савдонинг бу янги усули биринчи бор уюштирилди. Бу ерда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тузлаш бўйича маслаҳатлар олиш мумкин. Ярмарка ишлаб турган дастлабки кунларда ўтган йилгига нисбатан 10 минг тонна кўп сабзавот, картошка ва мева сотилди.

● **АШХОБОД**

Ашхободдаги «Мир» кинотеатрига келган томошабинлар учун билет олишга ҳожат бўлмади. Бу ерда очилган «Ўнинчи илҳом» клубининг номи таклифнома бўлиб хизмат қилди. Экран санъатига ихлос қўйган турли ёш ва касбдаги кишилар бу ерда Туркманистон кинематографиясининг етакчи усталари билан учрашадилар, совет ва чет эл киноси тарихини ўрганадилар, бу санъатнинг энг яхши намуналарини ишчилар, қишлоқ ёшлари ва студентлар орасида тарғиб қиладилар. Ҳозир республикада уч юзга яқин ҳаваскорлик бирлашмалари ва ихлосмандлар клублари ишлаб турибди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишлаб ўтказилган халқ ижоди иккинчи Бутуниттифоқ фестивали ана шундай бирлашмалар ва клубларнинг кўплаб тузилишига ёрдам берди.

(ТАСС).

* Акмал Икромов районидаги 394 болалар боғчасининг «Ором» рақс ансамбли шу йил баҳорида Москвада бўлиб, Марказий телевидение орқали томошалар кўрсатган эди. Яқинда боғчага яна таклифнома келди. Кичкинтойлар мураббийлари Гулнора Қўчқорова раҳбарлигида концерт программасига киритилган янги рақсни репетиция қилишмоқда.

Т. Каримов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИДА

ЖАМОАТЧИЛИК СОВЕТИНИНГ НАВБАТДАГИ ҚАБУЛИ

Ўтган чоршанба куни «Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги ҳуқуқ, социалистик қонунчиликни пропаганда қилиш жамоатчилик Советининг навбатдаги қабули ўтказилди.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг штатсиз ходими, жамоатчилик Советининг аъзоси А. Ҳасанов меҳнаткашларни қабул қилди ва уларни қизиқтирган саволларга жавоблар берди.

Қабулга келган Тошкент шаҳар Октябрь районидаги 123-болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишлаётган С. Имомова қуйидаги савол билан мурожаат қилди.

САВОЛ: мен шу ерда 19 йилдан бери ишлайман. 5 та фарзандим бор. 90 сўм 75 тийин билан қарилик пенсиясига чиқдим. Ҳозир ҳам шу ерда ярим ставкада ишлаяпман. 55 сўм ойлик оламан. Пенсиямни 50 сўмга тушириб қўйишди. Шу тўғрими?

ЖАВОБ: СССР Министрлар Советининг 1979 йил 11 сентябрдаги қарорига асосан қарилик пенсияси олаётган хизматчиларнинг ойлиги билан пенсияси 150 сўмдан ошмаслиги керак. Сизнинг пенсия пулингизни 50 сўмга тушириб, нотўғри иш тутишган. Пенсия ва ойлигингиз қўшилганда 150 сўмга етмайди. Шунинг учун бу масалада Октябрь район социал таъминот бўлимига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ленин район Қўйлиқ массивидаги 48-уй, 45-квартирада яшовчи шофер М. Ҳакимов қуйидаги саволни берди:

САВОЛ: 1975 йилда уй-жойимиз бузилиб янги квартирага кўчган эдик. Шунда бузилган уй-жойимиз учун ҳақ олган эмасмиз. Энди шуни олсак бўладими?

ЖАВОБ: Ўзбекистон ССР Олий Советининг 1983 йил 5 июлда бўлиб ўтган VII сессиясида қабул қилинган Ўзбекистон ССР уй-жой кодексининг 151-моддасига биноан шахсий уй-жойи бўлган гражданларнинг уй-жойлари бузилганида уларга давлат томонидан турар-жой ажратилади. Бундан ташқари уй-жой эгаларига уларнинг хоҳишларига қараб бузилаётган уйларнинг қиймати, иморатлар ва қурилмаларнинг қиймати тўланади ёки уларнинг истаги билан мазкур уйлар ва қурилмалардан чиққан материаллардан фойдаланиш ҳуқуқи берилади. Сиз келтирган мисолга кўра илгари бузилиб кетган уйнинг қиймати энди талаб қилиниши қонунда кўрсатилмаган. Чунки янги уй-жой қонуни 1984 йил 1 январдан бошлаб амалда қўллана бошлади.

Шу куни «Ташсельмаш» заводининг ишчиси Д. Тахтарова ҳам шикоят билан мурожаат қилди. У яшаётган квартира ва унинг ичида бўлган 7 минг сўмлик мол-мулки ёнғин натижасида куйиб кетган. Завод маъмурияти эса шу кунгача уни уй-жой билан таъминлаш масаласини ҳал қилган эмас. Бу масала юзасидан тегишли тавсия ва маслаҳатлар берилди.

Шунга ўхшаш Ўрта Чирчиқ районидан М. Ҳамидуллаев пенсия масаласида, Тошкент шаҳридан М. Бакиров ўз вазифасига совуққонлик билан қараётган айрим врачлар устидан эътироз билдириб мурожаат қилишди.

Советнинг шу куни қабулига келган 9 нафар кишининг ҳаммасига улар ўртага қўйган масалалар бўйича амалдаги қонун-қоидалар асосида жавоблар, йўл-йўриқлар ва маслаҳатлар берилди. Айрим аризалар олиб қолинди. Улар тегишли ташкилотлар томонидан кўриб чиқилиб, ҳал қилингач, натижаси ариза эгаларига хабар қилинади.

* *

* **БУГУНГИ ТОШКЕНТ.** Хоразм кўчасида фойдаланишга топширилган Туристлар саройининг ташқи кўриниши.

М. Нуриддинов фотоси.

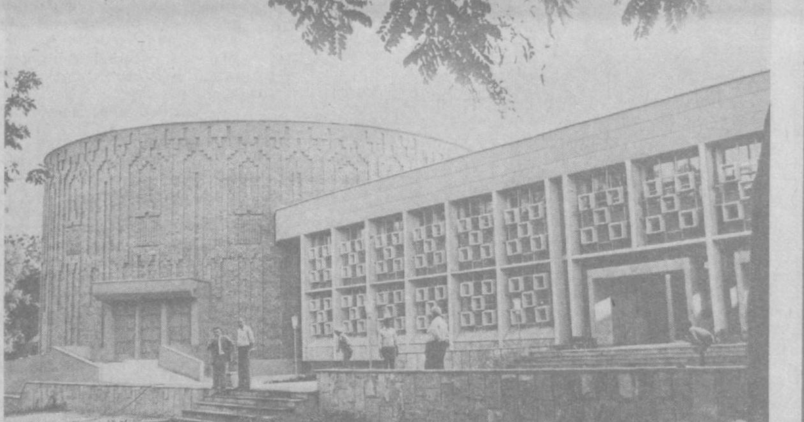

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

КИМ БИЗГА ЁРДАМ БЕРАДИ?

БИЗ Хондайлиқ қишлоғида яшовчилар эсимизни таниганимиздан бери сув танқислиги нима эканлигини билмай келардик. Эндичи? Э-э, аста қўяверинг. Ўзимизни сувда туриб чанқаган балиқдек ҳис қиляпмиз. Нега десангиз, қишлоғимизга қишин-ёзин тоғдан оқиб тушадиган сувга ҳамманинг ҳаваси келарди. Мана, икки йилдирки, ўша зилолдек тоза сув ҳар хил чиқиндилар билан тўлиб, «канализация» вазифасини бажаряпти. Қишлоқда эса бундан бошқа ичимлик сув йўқ.

Қизиқ, тинимсиз оқиб турган тиниқ тоғ суви нима учун булғаниб қолди? Биз шундай савол билан қишлоғимиз оқсоқоли, яъни Хондайлиқ қишлоқ Совети ижроия комитети раиси Одилжон Қодировга бир неча бор мурожаат қилиб, бу мушкул аҳволдан қутқариш чорасини кўришни илтимос қилдик. Йўқ, фойдаси бўлмади. Гапимиз ерда қолди.

Нега у қишлоқ аҳли илтимосига қулоқ солмади, дерсиз. Сабаби бор, албатта. Тани бошқа дард билмас деганларидек, унинг ҳовлиси булоқ бошида, яъни колхозга сув чиқариладиган насоснинг ёнида жойлашган. Бир неча километрга қатнаб сув ташиб юришмайди.

Хўш, дардимизга қишлоқ оқсоқоли қулоқ солмаса, энди ким бизга ёрдам бериши керак?

Қишлоқ аҳолиси номидан

Б. ТУРДИБОЕВ.

Самогон қилувчиларни фош этамиз

КЕНГ ЖАМОАТЧИЛИК ИШТИРОК ЭТСИН

ИЧКИЛИКБОЗЛИК ва алкоголизмга қарши кураш чинакамига умумхалқ ишига айланиб, кенг жамоатчилик актив иштирок этаётгандиги ўз самарасини бермоқда. Иш вақтида ва жамоат жойларида арақ-вино ичиш ёки маст ҳолда юриш, меҳнат коллективларида турли-туман маросимлар уюштириб, давлат ва жамоат маблағи ҳисобидан сарф-ҳаражатлар қилиш, шунингдек, хушёрхоналарга тушишлар кескин камайди. Тўй-ҳашам ва бошқа замонавий маросимлар спиртли ичимликларсиз ўтказилмоқда. Арақ-вино савдосида маълум тартиб ўрнатилди.

Лекин афсуски, айрим шахслар ичкиликбозликка қарши кураш кенг авж олганлигидан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланишга уринмоқдалар. Масалан, улар ўз уйларида қонунга хилоф йўл билан ўткир арақ-вино ва хонаки пиво тайёрлаб сотиб, мўмай даромад қилмоқдалар. Шу йилнинг ўзида областда 20 дан зиёд хонадон эгаларининг хонаки арақ-вино тайёрлаш билан шуғулланаётганликлари аниқланди. Улардан айримлари ўзлари ичкиликбозликка берилган бўлсалар, бошқалари турли нархларда сотиб, бойлик орттириб келганлар.

Солдатское посёлкасида яшовчи Светлана Трушина ўзи тайёрлаган хонаки арақ-виносини сотаётганда қўлга олинмаган бўлса-да, унинг қонунбузарлик йўлига кирганлигини тасдиқловчи конкрет далиллар бор. Жумладан, унинг уйи текшириб кўрилганда ўткир спиртли ичимлик тайёрланадиган аппарат ва икки литр энг тоза хонаки арақ топилди. Хонадонларда самогон тайёрлайдиган аппаратларни сақлаш ва ундан фойдаланиш қонун йўли билан тақиқланади. Шунинг учун ҳам аппарат ва хонаки арақ мусодара қилиниб, С. Трушинанинг ўзи эса ўн ой муддатга мажбурий меҳнатга жалб этилди.

Ачинарлиси шундаки, айрим шахслар ўзлари қўл ураётган иш жиноят эканлиги яъни давлат томонидан қонун билан тақиқланганлигини биладилар-у, аммо текин даромадга авваллдан ўрганиб қолганликлари сабабли бу ёмон одатларини тарк этолмаяптилар.

«Тамара хола» (Бекобод шаҳрида уни шундай деб аташарди) ана шундай кишилар тоифасидан бўлиб чиқди. Уйида тайёрлайдиган унинг хонаки арақ-виноси «юксак» қадрланарди. Фақат ўткирлиги учунгина эмас, Т. Ломакина ўз «дори»сини арзон сотарди яъни бир литрига бор-йўғи уч сўм оларди, холос. Шу сабабдан ичкиликбозликни одат қилиб олганлар кейинги пайтларда бу хонадонга жуда серқатнов бўлиб қолишди. Табиийки, бу шаҳар ички ишлар бўлими ходимлари эътиборини жалб этди. Т. Ломакинанинг уйи текшириб кўрилганда, самогон тайёрлайдиган қурилма ҳамда хонаки арақ ва вино топилди.

Милиция ходимларининг хушёрлиги, ўз вақтида аниқ ҳаракат қилишлари ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишга тўсқинлик қилаётган самогончиликни тугатишда жуда қўл келаётганини шубҳасиз. Мана, яна бир мисол: Оҳангарон шаҳридаги 3-автотранспорт корхонаси шофери М. Торгашев билан А. Аҳмаджоновнинг тунда қоп кўтариб юришлари постда турган милиция ходимларини шубҳага солди. Тунги саёқлар тўхтатилиб, қоплари текширилганда ичидан хонаки арақ тайёрлайдиган аппарат чиқди. Улар самогон тайёрлаш билан шуғулланишга қарор қилганликларини яширмадилар.

Бироқ самогончиларга қарши кураш фақат ички ишлар бўлими ходимларининг вазифаси эмас, албатта. Бу борада жамоат ташкилотлари ҳам актив фаолият кўрсатишлари керак. Партия, совет ва хўжалик органларидаги, корхона, ташкилот ва муассасалардаги ичкиликбозликка қарши кураш комиссиялари суст ишламоқда. Бу иллат пировард натижада қандай оқибатларга олиб бориш мумкинлигини чуқурроқ таҳлил қилиб кўрмайдилар, уни келтириб чиқараётган манбаларни тугатиш юзасидан амалий чоралар кўрмайдилар.

Аҳоли ўртасида ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши кураш юзасидан олиб борилаётган ташвиқот-тарғибот ишлари фақат доклад ва лекциялардан иборат бўлиб қолаётир. Аксинча, турар-жой, кўча, маҳаллаларда аҳоли билан кўпроқ очиқчасига суҳбат, мунозара, савол-жавоблар ўтказиб, ҳақиқий аҳвол маҳаллий мисоллар билан атрофлича таҳлил этилиб, тушунтириб берилса самараси ҳам яхши бўларди. Лекторлар хонадонларда самогон тайёрлаш билан шуғулланиб келганларга нисбатан қандай жазо чоралари қўлланишини аҳолига яхши тушунтириб бермайдилар. Шунинг учун жамоатчиликнинг хабари билан фош этилаётган бундай жиноятлар бармоқ билан санарли даражада оздир.

СССР Министрлар Советининг «Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш, самогон қилишни тугатиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида қишлоқ хонадонларида самогон қилиш, ўткир спиртли ичимликларни сотиш билан шуғулланувчи кишиларни амалдаги қонунларга мувофиқ жавобгарликка тортиш лозимлиги аниқ белгилаб берилган. Чунки самогончилик ҳаракати ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш ўрнига унинг авж олишига кенг йўл очиб берувчи иллатдир. Давлат ва жамиятга ҳам моддий, ҳам маънавий зарар келтирувчи бу иллатга қарши курашдан ҳеч ким четда турмаслиги керак.

Ш. АҲМЕДОВ,
милиция майори.

ҲАР ТЎҒРИДА

БОТАНИКА БОҒИДА ПРЕМЬЕРА

● ПАРИЖ. Пойтахтдаги Венсен ўрмонида жойлашган ботаника боғида премьера бошланди. Бу ерда уй ҳайвонларининг дастлабки халқаро салони очилди. Кўргазма ташкилотчилари салонга юз минглаб кишилар келишини кутмоқдалар. Бу ерга келган кишилар итларнинг энг кўп тарқалган зотидан тортиб камдан-кам учрайдиган зотларини ҳам, тўтиқушлар, балиқлар, қуёнлар, тошбақалар, олмахонлар ва бошқа ҳайвонларни томоша қила оладилар. Инсон билан асрлар давомида бирга яшаётган ҳайвонлар қаторида Африканинг митти эчкилари, мангусталар ҳам намойиш қилинади. Французлар уй ҳайвонларини яхши кўрадилар. Француз оилаларида 40 миллионга яқин турли-туман ҳайвонлар, балиқлар ва паррандалар яшаётганлиги санаб чиқилди. Шуларнинг 16 миллионтаси итлар ва мушуклардир.

«РАҚС ТУШАЁТГАН ЯЛМОҒИЗЛАР»

● **БЕРЛИН.** Ўрмонлардаги ёввойи ҳайвонлар табиий шароитда қандай яшашини ҳайвонот боғида ҳам кўриш мумкин. Германия Демократик Республикасида шундай ҳисобламоқдалар. Бунинг учун ҳайвонот боғини фақат... ўрмонда жойлаштириш керак.

Йил бошидан буён Гарцда, эртаклардаги каби «рақс тушаётган ялмоғизлар майдони» деб аталувчи жойда ташкил этилган ҳайвонот боғига 300 мингдан кўпроқ одам келди. Галле округининг Тале шаҳри яқинида ривоятларга кўра, бир вақтлар инс-жинслар тўпланиб рақс тушадиган қояли тепаликда атрофи ўралган вольерларда тўнғизлар, буғулар, силовсинлар, ўрмон буғуларини кўриш мумкин. Бу ҳайвонларнинг ҳаммаси азалдан шу жойларда яшайди.

Ҳозир эса Гарц ҳайвонот боғлари — уларнинг орасида Тале яқиндаги ҳайвонот боғи ҳам — одамларнинг табиатдан қарзини қайтаришга ҳаракат қилмоқда.

Рақс тушаётган ялмоғизлар баланд тепалигидаги ҳайвонот боғи одамлар маҳаллий ёввойи ҳайвонларни томоша қиладиган ягона жой эмас. Галле округининг ўзидагина бундай ҳайвонот боғидан 25 таси бор.

ТОР КЎЧАЛАР ЖУМБОҒИ

● ТОКИО. Япония пойтахтига биринчи марта келган киши минглаб тор кўчалар орасида адашиб қолиши турган гап. Бу кўчаларнинг кўпига ном берилмаган, бутун шаҳар эса районларга ва рақамли, аммо пала-партиш жойлашган уйлардан иборат кичик районларга бўлинган. Худди шу хусусда кўрсаткичлар, йўл белгилари, районларнинг хариталари туширилган стендлар ёрдам беради. Лекин чакки томони шундаки, ҳамма ёзувлар ва тушунтиришлар иероглифлар билан ёзилган. Уларни ҳар бир япониялик ҳам ўқий олмайди. Чет эллик туристлар учун эса бу кўрсаткичлар жумбоқлигича қолаверади. Шу сабабли Япония қурилиш министрлиги йўл белгиларидаги ҳамма ёзувларни Лотин алфавитига ўтказиш ҳақида қарор қабул қилди. Бутун мамлакат бўйлаб 400 мингдан зиёд кўрсаткични янгилашга тўғри келади.

«ТИЛ»ГА КИРГАН ТАНГА

● **БАҒДОД.** Ироқ археологларининг янги топилмаси Ироқ жанубидаги Басра шаҳри тарихининг номаълум саҳифасини очишга ёрдам берди. Улар Ироқ территориясидаги энг қадимий имом Али Бин Абу Толиб мачитининг ўн метрлик деворини топишга муваффақ бўлдилар. Шу ерда топилган танга бу деворнинг қачон қурилганини аниқлашга имкон берди. Тангада ҳалифа Али Жаъфар Ал Мансур тасвири зарб этилган бўлиб, хижрий ҳисобида (мусулмон календари) 157 йил кўрсатилган. Бу эса эрамизнинг 736 йилига тўғри келади. Ал Мансур мамлакатнинг ҳозирги пойтахти Бағдодга асос солган киши сифатида тарихга кирган.

(ТАСС).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

16 НОЯБРДА
АРМАНИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ
М. БАГДАСАРОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ

«ЙИРТҚИЧ ҲАЙВОНЛАР» АТТРАКЦИОНИНИНГ

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Томошалар: 16 ноябрда соат 10.30 да 12.30 да, 15, 18.00 да бошланади.
Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Касса соат 9 дан 20.00 гача ишлайди.
Справкалар учун телефон: 44-35-91, 44-35-84.

ДУРБИН

«БПЦ-7х35» ДУРБИНИ ОЛИС МАНЗАРАЛАРНИ ЕТТИ МАРТА ЯҚИНЛАШТИРИБ КЎРСАТАДИ. ШУНИНГ УЧУН ҲАМ БУ ДУРБИН ТАБИАТСЕВАРЛАР ВА ФУТБОЛ ИШҚИБОЗЛАРИНИНГ ДИҚҚАТИНИ ЖАЛБ ЭТМОҚДА.

Бу дурбин фақат қуёш чарақлаб турган кунларда эмас, балки ҳаво булутли пайтларда ҳам узоқ масофаларни кафтдагидек кўрсатади.

Марказий фокусировка дурбинни яқин масофадан олисга ва аксинча осон ва тез созлаш имконини беради. Баҳоси — 80 сўм.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА САВДО ТАШКИЛОТИ.

ҲАМЁНЛАРДАГИ ҲИСОБЛАШ МАШИНАСИ

МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРЛАР МУРАККАБ ҲИСОБЛАРНИ САНОҚЛИ ДАҚИҚАДА ЧИҚАРАДИ.

«ЭЛЕКТРОНИКА МК-33» ВА «ЭЛЕКТРОНИКА БЗ-23» шунчалик ихчамки, улар ҳатто ҳамёнга ёки аёллар сумкасига жойлашади. Мактаб ўқувчилари, студентлар, савдо ходимлари, уй бекалари бу микрокалькулятордан самарали фойдаланадилар. Улар ишлатишда қулай ва соддадир, ўзгарувчан ток тармоғи ва аккумулятордан қувват олиб ишлайверади.

Оддий арифметик амалдан ташқари процентлар ва константаларни чиқаради, қатор бошқа математик операцияларни бажаради.

Баҳоси 25 сўм.

«Электроника» марказий реклама савдо ташкилоти.

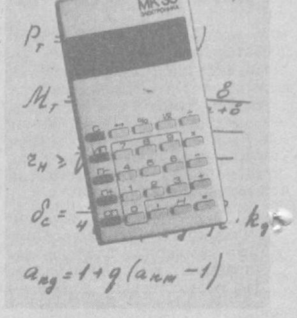

ЭРКАКЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН

ЭРКАКЛАРГА МЎЖАЛЛАНГАН «ЛАВАНДОВИЙ» ОДЕКОЛОНИ ЛАВАНДА ВА ДАШТ ГИЁҲЛАРИНИНГ ХУШБЎЙ ҲИДИНИ ЭСЛАТАДИ.

«СОЮЗПАРФЮМЕРПРОМ» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Тошкент область бошқармасининг

ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ «ВК-СМ-1600» ЭЛЕКТРОН ҲИСОБЛАШ МАШИНАЛАРИНИ ФОЙДАЛАНИШ УЧУН ИЖАРАГА ТОПШИРАДИ

Ташкилотларга тегишли қулайликлар яратиб берилади ва улар «Демос» ва «4 ОС РВ» операцион системалар муҳитида ишлайдилар. Бу ҳисоблаш машиналари кўп терминалли мультипрограммали пухта иш тартиби таъминловчи ва кенг кўламли иқтисодий-инженерлик, илмий ва техникавий масалаларни ҳал этадиган юқори қувватли кучли программалаштириш тили бўйича катта имкониятларга эга.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700077, Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 42-уй. Телефонлар: 67-46-92, 67-56-65, 67-56-56.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.